

Totaloversikten

Frukt og grønnsaker 2000-2010

NULLVEKST I VOLUM
– SVAK VEKST I VERDI

FORBRUKSUTVIKLINGEN
SISTE 10 ÅR

5 OM DAGEN

En nyttig oversikt

INNHOLDSFORTEGNELSE

En nyttig oversikt	2
Nedgang i volum	3
Forbruksutviklingen	4
Driverne til økt forbruk	6
Ferdigpakket EAN / PLU	7
Produkter som bidrar til forbruksveksten	8
Andel norske varer i forhold til import	10
Totaloversikten 2000-2010	11
Topp 50 importland	15
Forbrukstrender i EU	16
Verdiandel grønnsaker	17
Verdiandel frukt og poteter	18
Status Skolefrukt	20
Nøkkelhullet	21
Markedssituasjonen i hagebrukssektoren	22

Totaloversikten har til hensikt å gi en objektiv og nøytral oversikt over utviklingen av forbruket av frisk frukt, bær, grønnsaker og poteter i Norge.

I begynnelsen av 2011 ble de nye kostholdsrådene fra Helsedirektoratet lagt frem. Et av nøkkelrådene er ”Spis minst fem porsjoner grønnsaker, frukt og bær hver dag”. Dette underbygger det arbeidet Opplysningskontoret for frukt og grønt startet opp i 2010 rundt konseptet ”5 om dagen”.

I løpet av 2010 ble det utarbeidet en logo for 5 om dagen og vi lanserte det nye nettstedet www.5omdagen.com, parallelt med at Frukt.no opprettholdes som oppskriftsbase og frukt- og grøntleksikon. Gjennom konseptet 5 om dagen, skal Opplysningskontoret for frukt og grønt sette økt fokus på å motivere og inspirere forbrukerne til å spise mer frukt, bær og grønnsaker og dermed bidra til en økning av totalmarkedet for frukt og grønt i Norge.

Ønsker du mer informasjon, besøk gjerne våre hjemmesider: frukt.no og 5omdagen.com

Guttorm Rebnes
Direktør
Opplysningskontoret for frukt og grønt

SMARTE VANER

OPPLYSNINGSKONTORET
FOR FRUKT OG GRØNT

Som basis for beregningen av Totaloversikten er det benyttet tonnasje ut fra grossist. Hjemmedyrking er ikke tatt med i beregningsgrunnlaget. Det er heller ikke gjort korrigeringer for handel utenom de offisielle kanalene, ei heller er det gjort justeringer for svinn. Vekstsesongene går generelt i toårs syklus. Det vil si, er det en god vekstsesong et år, så vil det typisk gå to år før det kan forventes at det kommer en tilsvarende sesong. Det er viktig å ha dette klart for seg når man leser Totaloversikten. Man kan lett få et feilaktig inntrykk av vekst eller tilbakegang for enkeltprodukter om man kun ser på bevegelser fra et år til det neste. Statistikken fra Nielsen Norge AS er basert på hva som i kroner faktisk blir registrert på kassaapparatene i dagligvarebutikkene. Med andre ord, det forbrukeren kjøper av frukt og grønnsaker.

GENERELL KILDEINFORMASJON

Kilde import: Statistisk sentralbyrå (SSB) og Frukt- og Grønnsakgrossistenes Servicekontor (FGS)

Kilde norsk produksjon basert på tonnasje ut fra grossist: Statens Landbruksforvaltning (SLF), Økern Torvhall (ØT), Grøntproducentenes Samarbeidsråd (GPS) og andre frittstående grossister og produsenter.

Kilde til omsetning ut av butikk: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2010.

Nullvekst i volum – svak vekst i verdi

Forbruket i 2010 ble uforandret fra 2009. Total gikk forbruket av frukt i kilo tilbake med -0,7% pr. capita og grønt frem med +0,3% pr. capita. Forbruket av poteter gikk tilbake med -1,7% pr. capita.

Pr. januar 2011 spiser hver innbygger i Norge pr. år:

44,2 kg grønnsaker
68,5 kg frukt og bær
23,4 kg poteter
136,0 kg totalt

Forbrukerne har gjennom 2010 opprettholdt sitt handlemønster gjennom i stor grad å handle mer i lavprisbutikkene til fordel for fullsortimentsbutikkene. Denne handlemønstervridningen kom som et resultat av finanskrisen. Et smalere sortiment i lavprisbutikkene førte til at forbrukeren handlet mindre frukt og grønt enn de er motivert for å gjøre. På samme måte som i 2009, slo dette spesielt negativt ut for frukt.

Brede lag av den norske befolkning har et fokus på å spise sunt. Folk vet at et sunt kosthold inneholder mye frukt og grønt, men det er ikke alle som klarer å omstille det til praksis i en travel hverdag. I stor grad kan man si at det er de som i utgangspunktet hadde et sunt kosthold, som har fått et enda sunnere kosthold. I denne gruppen konsumerer mange allerede 5 om dagen.

En stor andel av befolkningen sliter imidlertid med å få i seg den anbefalte mengden.

Gjennom flere undersøkelser ser det ut til at den største utfordringen for å nå et økt forbruk er folks egne kostholdsvaner.

De vil gjerne, men er svært dårlige til å planlegge, og får det derfor ikke til.

Både forbrukere som handler i lavpris og i fullsortiment er motivert til å handle mer frukt og grønt. Undersøkelser OFG har gjennomført med Nielsen Norge, viser at forbrukerne ønsket å handle en større mengde frukt og grønnsaker. De svarte samtidig at de ønsket å bruke mer penger på frukt og grønt.

Som et resultat av finanskrisen har mange dreid sitt handlemønster fra fullsortiment- til lavprisbutikker, motivert ut i fra at man ønsker å være smartere i sine innkjøp. Samtidig viser analysene at forbrukerne i større grad velger kvalitetsprodukter som er høyere priset over de billigere produktene. Dette kan vi blant annet se av en analyse foretatt i like butikker i 2008 og 2010 for produktene tomat og potet. Analysen viser at kvalitet er en klart sterkere driver enn lav pris.

Ut av butikk hadde vi i 2010 en verdimeessig vekst i grønnsaker på +5,8%, poteter +9,1%, mens fukt gikk tilbake med -2,9%. Totalt førte dette til en verdivekst på +2,2%. Veksten i grønnsaker utgjorde NOK 332 mill, mens tilbakegangen i frukt utgjorde NOK -162 mill. Tomat, isbergsalat og avocado var de grønnsakene som bidro mest positivt, mens jordbær, mango og blåbær bidrar mest positivt for frukt.

5 om dagen

Etter Helsedirektoratets anbefalinger bør man spise minst fem porsjoner grønnsaker, frukt og bær hver dag, og halvparten bør være grønnsaker.

Fortsatt ligger vi et stykke unna målet om 5 om dagen

I 2010 spiste vi 112,7 kilo frukt, bær og grønnsaker pr. capita fordelt på 68,5 kilo frukt og bær og 44,2 kilo grønnsaker. Helsedirektoratets anbefaling er på 500 gram pr. dag. I dag spiser vi ca. 309 gram pr. dag. Det betyr at vi i snitt ligger 191 gram pr. dag unna målet om 5 om dagen.

For å nå målet om 5 om dagen må vi øke forbruket av frukt, bær og grønnsaker med ca. 70 kilo pr. capita pr. år.

HVA ER ÉN PORSJON?

100 gram frukt eller grønnsaker
1 porsjonsbolle blandet salat
1-2 dl bær

En god huskeregel for 5 om dagen er å spise 5 ganger din egen håndfull.

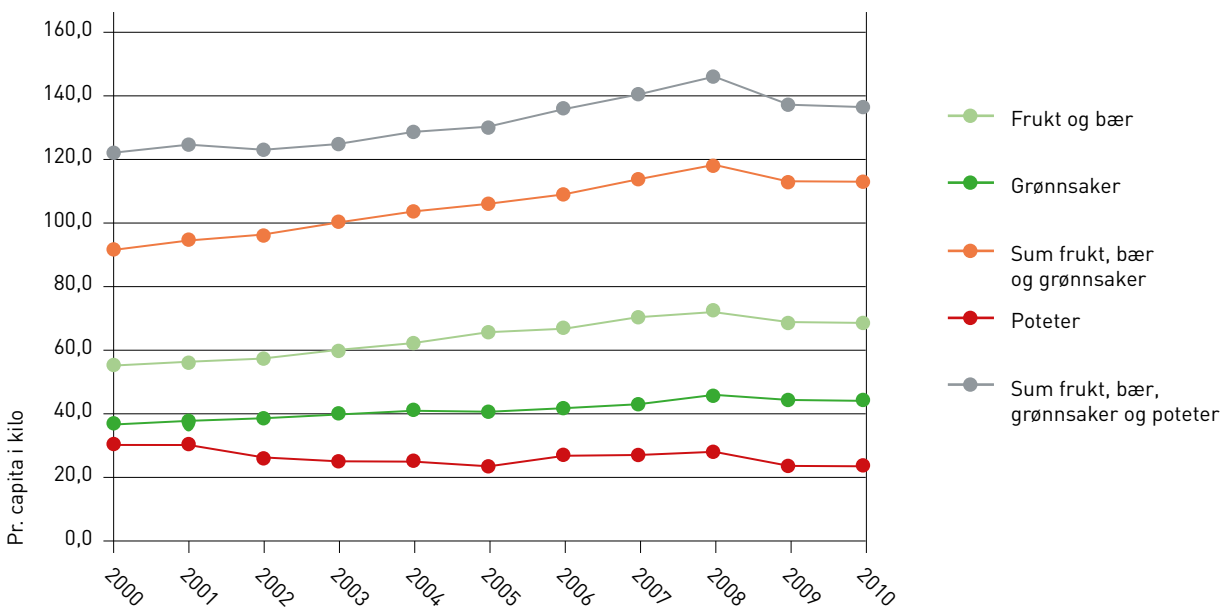

Forbruksutviklingen siste 10 år

Konsum per capita (kilogram)

Kilder: SSB / FGS / SLF / ØT

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Frukt og bær	54,8	56,4	57,3	60,0	62,2	65,6	66,9	70,5	72,2	68,9	68,5
Grønnsaker	36,7	37,9	38,8	39,7	41,2	40,6	42,1	43,1	45,7	44,1	44,2
Sum	91,5	94,3	96,2	99,8	103,4	106,2	108,9	113,6	117,9	113,0	112,7
Poteter	30,5	30,4	26,5	24,9	25,2	23,7	27,0	27,1	28,0	23,8	23,4
Totalsum	121,9	124,7	122,7	124,7	128,6	129,9	136,0	140,7	145,9	136,8	136,0

Veien videre

De nye kostholdsrådene understreker enda tydeligere enn tidligere viktigheten av å spise fem enheter av 100 gram frukt, bær og grønt i det daglige kostholdet. Totalt 500 gram. Poteter er tatt ut som en av de 5 om dagen, men man understreker at poteten har en naturlig plass i et balansert norsk kosthold.

500 gram frukt, bær og grønt pr. dag er ikke mye når det spres på hele spisedøgnet, men for mange er det likevel en stor utfordring å få det til.

Tallene i denne rapporten viser at vi spiser i snitt kun 309 gram pr. dag. I tillegg vet vi at en del av veksten i frukt- og grøntkonsumet gjennom de siste ti årene, kan knyttes opp mot at de som i utgangspunktet spiste mye frukt og grønt, spiser enda mer. Det er med andre ord et stort utdekket potensial hos store deler av befolkningen. Hvordan skal man klare å dekke inn dette gapet?

Spisevaner endrer seg langsomt og er i stor grad innarbeidet helt fra tidlige barneår. Om man skal klare å påvirke spisevaner er det derfor viktig å starte så tidlig som mulig. Enkel matlagingskunnskap, kunnskap om smak og matglede er viktige parametre.

Viljen til å legge om kostholdet, og til å spise mer frukt og grønt er absolutt til stede hos store deler av befolkningen. Forbrukerne rapporterer at de ønsker å handle mer frukt og grønt, og de sier i tillegg at de kan tenke seg å bruke mer penger på varegruppen. Dette gir et ønskeutgangspunkt for handelen. Utfordringen for svært mange er imidlertid at de ikke får det til. Norge er det land i Europa med flest dagligvarebutikker pr. innbygger (kilde: Nielsen Norge). I tillegg er åpningstidene svært lange. Dette er svært fordelaktig for forbrukerne, men det har også ført til at vi handler mye oftere. Nå handler vi 3-4 ganger i uken i snitt, og mange er svært dårlige til å planlegge sine innkjøp. Man kan tenke seg at varegruppen frukt og grønt lider noe som et resultat av folks dårlige planlegging. Og for mange er nok ikke grønnsaker noe de handler så ofte på impuls.

Fra produkt til måltidsløsninger for forbruker

Når motivasjonen til å handle mer frukt og grønt er tilstede, og mange uttrykker et ønske om å bruke mer penger på frukt og grønt, er det trolig gode muligheter til å få store kundesegmenter til å legge mer frukt- og grøntvarer i handlekurven. Løsningen er i stor grad knyttet til at man må bevege seg fra et ensidig produktfokus til et løsningsfokus på forbrukerens premisser. Dette må ikke misforstås, produkt og produktkvalitet er helt avgjørende for om produktene velges, men det er ikke det alene som utløser et kjøp i kjøpsøyeblikket. Forbrukeren må enten bli solgt en løsning eller bli tipset om hvordan en løsning kan settes sammen.

Mye har skjedd på et år. Frukt og grønt har i flere år blitt brukt av dagligvarekjedene til å profilere kjedekonseptene, men det siste året har også flere av kjedene begynt å ta tak i frukt- og grøntkategorien på en mer offensiv måte ved å presentere måltidsløsninger til forbrukeren. Det er imidlertid fortsatt mye ugjort; potensialet for en økt snitt-handel av frukt og grønt pr. kunde er meget stort. Det er mange veier frem til å nå målsetningen om at hver nordmann skal spise 5 om dagen. Konkurransen om hvordan man best skal nå kundenes

behov, er trolig den beste motivasjon og rettesnor for produktutvikling og de beste løsningene for forbrukerne. Noe som i sin tur gir økt omsetning og lønnsomhet.

De sterkeste driverne for et økt forbruk av frukt og grønt

Det er mange drivere for et høyere forbruk av frukt og grønt. Smak, friskhet og kvalitet er de driverne som sterkest påvirker varige forbruksvaner. Pris er også viktig, men er i liten grad i stand til å gi et varig høyere volum. Prisavslag på enkeltprodukter vil som regel føre til en umiddelbar, men kortsiktig volumøkning. Volumet går som regel tilbake etter at priskampanjene er over.

Den oppfattede prisen i forbrukerens hode er sammensatt. En konkurransemessig god pris er alltid positivt, men produktenes priselastisitet og hvordan pris relateres til oppfattet kvalitet, er imidlertid viktig for å forstå om man skal få til et langsiktig høyre forbruk av enkeltprodukter.

Et innblikk i hvordan pris og oppfattet kvalitet påvirker forbruket får man om man ser på hvilke produkter som bidrar mest til den totale forbruksveksten av frukt, bær, grønnsaker og poteter. Om pris var den sterkeste driveren burde man kunne forvente at de billigste produktene bidrar mest til veksten. Slik er det ikke. Det er i stor grad de dyrere kvalitetene som bidrar mest til veksten i forbruket. De billigere variantene står stille eller går svakt tilbake. OFG gjennomførte en priselastisitetsstudie for ulike kvalitetssorteringer på poteter og tomater i 2010 og sammenlignet med tilsvarende data i 2008. Studien ble gjort på basis av scanningdata gjennom Nielsen Norge. Konklusjonen på studien var at forbrukeren i like kjedekonseppter velger dyrere kvaliteter i 2010 sammenlignet med 2008 for både poteter og tomater. Dette til tross for at kjedene har billigkvalitetene tilgjengelig. Med andre ord, man velger kanskje å handle i en lavprisbutikk, men når man står der, velger man ikke de lavest prisede produktene.

Spiseklarhet eller "convenience" er et viktig begrep. For friske frukt- og grøntprodukter har man liten grad av bearbeiding, men vasking, rensing og hensiktsmessige forbrukspakninger slår klart ut som viktige verdiparametere for forbrukeren. Man kan tydelig

skille produkter som er tilført en verdiøkende bearbeiding fra de øvrige, ved at pakningene er påført en EAN-kode (tradisjonell strekkode), mens produktene i løs vekt har en PLU-kode. Tomater, gulrot, avokado, salat og poteter er alle gode eksempler på at forbrukeren er villig til å betale for produkter med høyere oppfattet kvalitet.

En konkurransedyktig pris vil alltid være viktig for å få til et høyere forbruk, men det er trolig innovasjon i form av nye sorter og stadig mer forbrukertilpassede løsninger og konsepter som vil skape den høyeste veksten. Forbrukerens behov er ikke relatert opp mot enkeltprodukter, men opp mot løsninger. Enkeltproduktene vil selvfølgelig alltid spille en viktig rolle, men bør i størst mulig grad knyttes opp mot forbrukerens brukssituasjon. Statistikken sier klart at forbrukeren er beredt til å betale, hvis dette gjøres på en hensiktsmessig måte.

Avocado og tomat er eksempler på produkter som er tilført en bevisst verdiøkning for forbrukerne. 2-pakning med spisemoden avocado har blitt veldig populært og sortimentet på tomater har økt med mange ulike forbrukspakninger.

AVOCADO

I 2010 ble det solgt avocado ut fra butikk til en verdi av 191 825 000. Totalt har avocado hatt en økning i salg i verdi på 29% fra 2008 til 2009, og en ytterligere økning på 25,5% fra 2009 til 2010.

Det er den EAN kodede avocadoen som har økt mest, med en økning fra 2008 til 2009 på 37,4% og en ytterligere økning fra 2009 til 2010 på 37,1%. Tallene for øvrig avocado viser en økning på 11,2% fra 2009 til 2010.

TOMAT

Totalt har tomat hatt en økning i salg i verdi fra 2009 til 2010 på ca. 4%.

Det var de EAN kodede tomatene som stod for veksten med en økning på 11,9%. Tomater øvrige hadde en nedgang på -7,3%, og taper dermed ytterligere markedsandeler til de EAN merkede tomatene.

EAN merkede tomater har hatt en jevn vekst til 2007, men tomater øvrige har hatt en jevn nedgang i samme periode.

Frukt og grønt kan enten være pakket eller upakket. De pakkeproduttene har en EAN-kode*, en tradisjonell strekkode. Det som generelt kjennetegner de pakkeproduttene er at de i større grad er tilført en verdiøkning i form av vasking, letter tilberedning og hensiktsmessige pakningsstørrelser opp mot bruks-situasjonen.

Salget av frukt og grønnsaker i norsk dagligvare

Norske dagligvarebutikker omsatte frukt og grønnsaker for 12,7 milliarder kroner i 2010. Dette tilsvarer en økt omsetning på 272 millioner kroner, eller 2,2% sammenlignet med 2009. En verdivekst på 2,2% er lavere enn veksten totalt i norsk dagligvare i 2010, som var på 3,2%. Grønnsaker omsatte for 6,1 milliarder kroner og hadde en vekst på 5,8%, frukt omsatte for 5,4 milliarder kroner og hadde en verdinedgang på -2,9% i 2010.

I 2010, som i 2009, var tomater det største segmentet i varegruppen grønnsaker. Tomater omsatte for 1,1 milliarder kroner, og hadde en vekst på 4%. Tomater sto for 13,2% av den totale veksten innen grønnsaker i 2010. Poteter omsatte for 1,2 milliarder kroner i 2010, en økning på hele 98 millioner. Dette ga en vekst på 9,1%. I varegruppen frukt var banan det største segmentet med en omsetning på 925 millioner, men banan hadde en kraftig tilbakegang på -7,4% i 2010.

Andelen EAN* merkede produkter innen frukt og grønnsaker vokste i 2010. EAN merkede grønnsaker eksklusive poteter økte i 2010 med 11,3%. Grønnsaker eksklusive poteter uten EAN økte med kun 0,1%. EAN merkede poteter økte med 10,4%, mens poteter uten EAN økte med 7%. EAN merket frukt økte med 10,7%, mens frukt uten EAN gikk tilbake -7,1%.

		Verdi ut av butikk		Utvikling fra 2009 til 2010	Verdi ut av butikk		Utvikling fra 2009 til 2010
		2009	2010		2009	2010	
Grønnsaker eksklusive poteter	Ferdigpakket EAN merkede produkter	51 %	54 %	2,6 %	2 969 418	3 303 706	11,3 %
	Produkter uten EAN	49 %	46 %	-2,6 %	2 812 140	2 814 047	0,1 %
Poteter	Ferdigpakket EAN merkede produkter	63 %	63 %	0,8 %	678 662	749 397	10,4 %
	Produkter uten EAN	37 %	36 %	-0,7 %	402 242	430 335	7,0 %
Frukt	Ferdigpakket EAN merkede produkter	24 %	27 %	3,3 %	1 338 203	1 480 916	10,7 %
	Produkter uten EAN	76 %	73 %	-3,3 %	4 267 974	3 963 256	-7,1 %

Kilde: Nielsen Norge Scan*Track Dagligvare helår 2010

*I forbindelse med at den europeiske organisasjonen EAN International ble slått sammen med liknende selskaper i USA og Canada og nå heter GS1, ble standarden for merking av varer endret fra EAN-koder til GTIN-koder. Nielsen Norge benytter fortsatt begrepet EAN-koder i sine systemer.

Produkter som bidrar til forbruksveksten

Kilde: Nielsen Scan* Track Dagligvare. Helår 2009. Tallene er inkl. 14 % mva.

FRUKT OG BÆR - VEKST OG NEDGANG I PROSENT

Totalt hadde frukt og bær ut av butikk en nedgang i verdi på 162 millioner. Tall i 1000 NOK.

Frukt og bær	Verdinedgang
Banan	-73 690
Drue	-68 146
Pære	-50 102
Eple	-37 617
Ananas	-16 515
Appelsin	-16 272

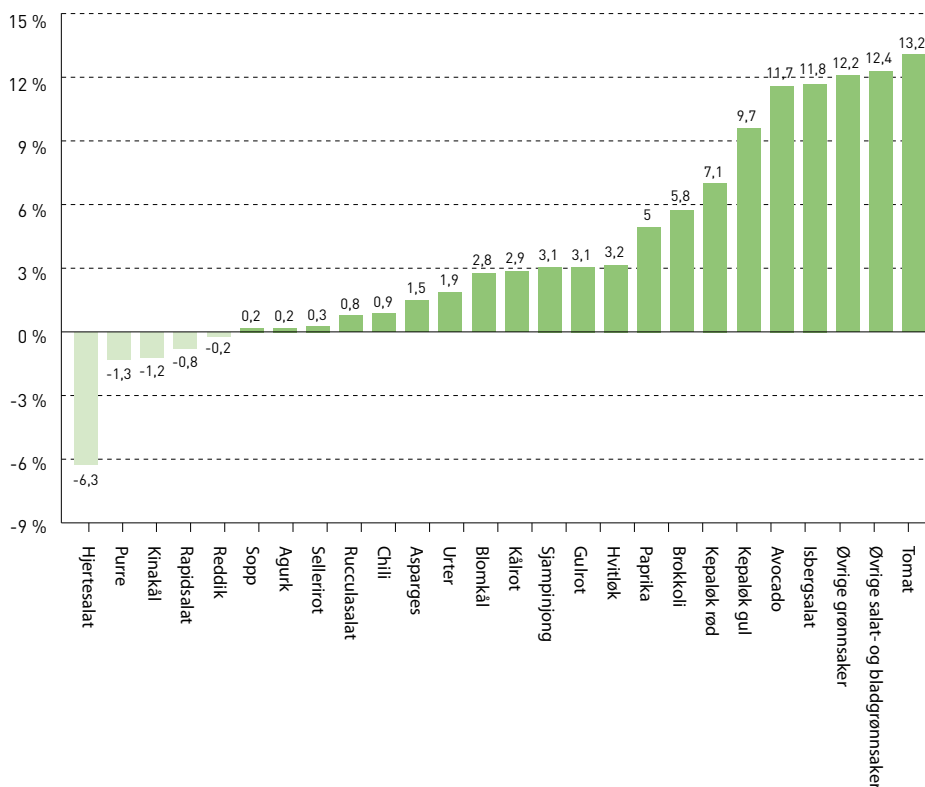
Frukt og bær	Verdiøkning
Bringebær	18 218
Mango	19 729
Blåbær	28 634
Jordbær	71 593

Tabellen viser de frukter og bær med størst nedgang i verdi og deres verdinedgang fra 2009 til 2010.

Tabellen viser de frukter og bær med størst økning i verdi og deres verdiøkning fra 2009 til 2010.

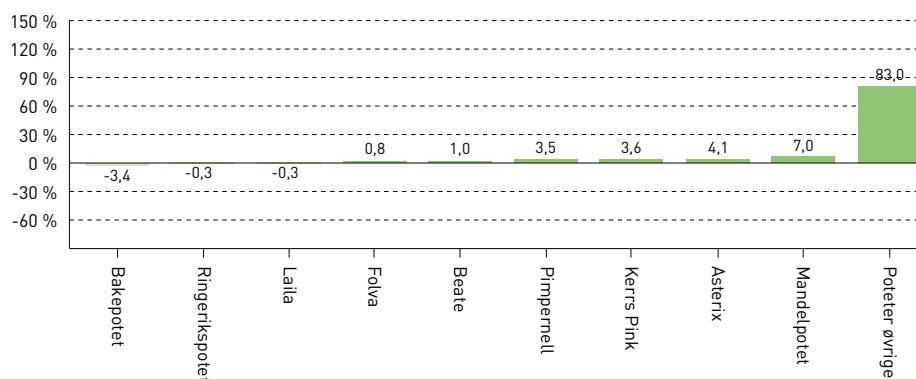
GRØNNSAKER – VEKST OG NEDGANG I PROSENT

Totalt økte grønnsaker ut av butikk med 332 millioner NOK fra 2009 til 2010. Grafen viser varegruppene sin andel av denne veksten oppgitt i prosent.

POTETER – VEKST OG NEDGANG I PROSENT

Totalt økte poteter ut av butikk med 98.8 millioner NOK fra 2009 til 2010. Grafen viser varegruppene sin andel av denne veksten oppgitt i prosent.

Poteter øvrige inneholder blant annet ny-poteter, løsvettpoteter og importpoteter som ikke registreres ved scanning som Beate, Asterix, Pimpnell, Kerrs Pink, Laila, Folva, Ringerikspotet, Mandelpotet eller bakepotet.

Andel norske frukt og grønnsaker i forhold til import 2009 og 2010

Sortert etter endring i %. Tall oppgitt i tonn

GRØNNSAKER	Norsk 2010	Import 2010	Total 2010	%-andel norske varer 2010	Norsk 2009	Import 2009	Total 2009	%-andel norske varer 2009	Endring i %-poeng fra 09 til 10
Gulrot	25 777	5 192	30 969	83 %	25 092	6 060	31 152	81 %	2,7 %
Tomat	9 490	21 502	30 992	31 %	9 100	22 201	31 301	29 %	1,5 %
Agurk	13 935	6 301	20 236	69 %	13 211	6 401	19 612	67 %	1,5 %
Rapidsalat	648	0	648	100 %	614	0	614	100 %	0,0 %
Paprika	0	14 239	14 239	0 %	0	14 098	14 098	0 %	0,0 %
Hvitløk	0	1 253	1 253	0 %	0	1 837	1 837	0 %	0,0 %
Isbergsalat, issalat	5 888	10 160	16 047	37 %	5 668	9 754	15 422	37 %	-0,1 %
Brokkoli	2 397	6 787	9 184	26 %	2 333	6 480	8 813	26 %	-0,4 %
Annen sopp	10	391	402	3 %	25	799	824	3 %	-0,4 %
Stilkselleri	734	1 314	2 048	36 %	673	1 174	1 847	36 %	-0,6 %
Purre	1 669	1 905	3 574	47 %	1 711	1 867	3 578	48 %	-1,1 %
Asparges	42	1 384	1 427	3 %	58	1 257	1 315	4 %	-1,5 %
Kinakål	3 194	1 696	4 890	65 %	3 426	1 689	5 115	67 %	-1,7 %
Blomkål	4 162	5 172	9 334	45 %	4 210	4 600	8 810	48 %	-3,2 %
Annen salat	3 837	1 939	5 775	66 %	4 339	1 881	6 220	70 %	-3,3 %
Hodekål	10 264	1 457	11 721	88 %	10 357	1 026	11 383	91 %	-3,4 %
Sjampinjong	425	5 832	6 257	7 %	650	4 889	5 539	12 %	-4,9 %
Selleri	663	593	1 256	53 %	695	504	1 199	58 %	-5,2 %
Kålrot	9 129	1 727	10 856	84 %	10 800	1 028	11 828	91 %	-7,2 %
Rosenkål	197	84	280	70 %	275	52	327	84 %	-14,0 %
Løk	13 368	10 688	24 055	56 %	15 656	6 271	21 927	71 %	-15,8 %
Andre friske grønns.	2 138	9 476	11 614	18 %	2 282	8 902	11 184	20 %	-2,0 %
Sum grønnsaker	107 966	109 090	217 056	50 %	111 174	102 770	213 944	52 %	-2,2 %
POTETER	Norsk 2010	Import 2010	Total 2010	%-andel norske varer 2010	Norsk 2009	Import 2009	Total 2009	%-andel norske varer 2009	Endring i %-poeng fra 09 til 10
Friske poteter	59 844	26 546	86 390	69 %	82 807	18 125	100 932	82 %	-13 %
Sous vide poteter	5 263	23 000	28 263	19 %	4 605	9 800	14 405	32 %	-13 %
Sum poteter	65 107	49 546	114 653	57 %	87 412	27 925	115 337	76 %	-19 %
FRUKT OG BÆR	Norsk 2010	Import 2010	Total 2010	%-andel norske varer 2010	Norsk 2009	Import 2009	Total 2009	%-andel norske varer 2009	Endring i %-poeng fra 09 til 10
Plommer	1 067	2 692	3 759	28 %	1 075	2 954	4 029	27 %	1,7 %
Grapefrukt	5	1 333	1 338	0 %	0	1 327	1 327	0 %	0,4 %
Epler	7 200	52 191	59 391	12 %	6 998	52 026	59 024	12 %	0,3 %
Appelsiner	0	37 730	37 730	0 %	0	37 509	37 509	0 %	0,0 %
Sitroner	0	4 478	4 478	0 %	0	4 150	4 150	0 %	0,0 %
Bananer	0	78 486	78 486	0 %	0	81 239	81 239	0 %	0,0 %
Ananas	0	6 394	6 394	0 %	0	6 544	6 544	0 %	0,0 %
Meloner	0	24 371	24 371	0 %	0	23 994	23 994	0 %	0,0 %
Kiwi	0	5 373	5 373	0 %	0	5 108	5 108	0 %	0,0 %
Druer	0	27 751	27 751	0 %	0	29 771	29 771	0 %	0,0 %
Klementiner	0	29 215	29 215	0 %	0	26 980	26 980	0 %	0,0 %
Fersken/Nektariner	0	9 810	9 810	0 %	0	10 344	10 344	0 %	0,0 %
Avocado	0	5 154	5 154	0 %	0	4 046	4 046	0 %	0,0 %
Pærer	209	21 133	21 342	1 %	268	21 324	21 592	1 %	-0,3 %
Jordbær	4 323	5 746	10 069	43 %	3 948	5 089	9 037	44 %	-0,8 %
Kirsebær/Moreller	331	980	1 311	25 %	511	879	1 390	37 %	-11,5 %
Bringebær	599	323	922	65 %	775	221	996	78 %	-12,9 %
Annen frisk frukt	0	4 879	4 879	0 %	0	4 244	4 244	0 %	0,0 %
Sum frukt og bær	13 734	322 253	335 987	4 %	13 574	320 981	334 555	4 %	0,0 %
GRØNNSAKER, POTETER, FRUKT OG BÆR	Norsk 2010	Import 2010	Total 2010	%-andel norske varer 2010	Norsk 2009	Import 2009	Total 2009	%-andel norske varer 2009	Endring i %-poeng fra 09 til 10
Totalt	186 807	480 889	667 695	28 %	212 160	451 676	663 836	32 %	-4,0 %

Totaloversikten frukt og grønnsaker 2000 - 2010

Marked i tonn for kommersielt salg (norsk og import), på grossist nivå, av frisk(e) frukt, bær, grønnsaker og poteter i Norge sortert etter mengde 2010.

Som basis for beregningen av forbruk har man benyttet varer gått ut fra grossist; hjemmedyrking er ikke tatt med i beregningsgrunnlaget. Man har heller ikke gått inn og gjort justeringer for handel utenom den offisielle handelen som registreres av SSB; ei heller er det gjort justeringer for svinn. Tall for nøtter og tørket frukt er ikke med i tabellen. Copyright 2011.

KILDER: SSB / FGS / SLF / ØT

Folketall - Kilde SSB

4 478 497

	Norsk	Import	Total
GRØNNSAKER	2000	2000	2000
Tomat	9 042	13 147	22 189
Gulrot	23 418	1 951	25 369
Løk	11 557	4 219	15 776
Agurk	9 664	4 336	14 000
Isbergsalat, issalat	3 187	5 868	9 055
Paprika		8 101	8 101
Hodekål	11 773	499	12 272
Kålrot	10 096	288	10 384
Blomkål	6 563	3 607	10 170
Brokkoli	3 271	4 344	7 615
Sjampinjong	1 350	2 529	3 879
Annen salat	206	786	992
Kinakål	7 160	4 014	11 174
Purre	1 539	1 648	3 187
Stilkselleri	650	1 007	1 657
Asparges	25	326	351
Selleri	801	123	924
Hvitløk		560	560
Rapidsalat	898		898
Annen sopp		279	279
Rosenkål	300	76	376
Andre friske grønnsaker	812	4 474	5 286
Sum grønnsaker	102 312	62 182	164 494
Vekst fra foregående år	8,3 %	-7,9 %	1,6 %
Kilo grønnsaker pr. cap. pr. år			36,73

FRUKT OG BÆR	2000	2000	2000
Banener		59 902	59 902
Epler	8 335	42 089	50 424
Appelsiner		31 369	31 369
Klementiner		26 843	26 843
Druer		20 473	20 473
Meloner		11 734	11 734
Pærer	743	15 542	16 285
Jordbær	1 743	1 644	3 387
Fersken/Nektariner		7 549	7 549
Ananas		1 191	1 191
Kiwi		3 118	3 118
Avocado		1 411	1 411
Sitroner		3 322	3 322
Mango			
Plommer	615	2 291	2 906
Grapefrukt		1 149	1 149
Kirsebær/Moreller	284	453	737
Bringebær			
Annen frisk frukt		3 461	3 461
Sum frukt og bær	11 720	233 541	245 261
Vekst fra foregående år	15,0 %	1,2 %	1,8 %
Kilo frukt og bær pr. cap. pr. år			54,76
Sum frukt og grønnsaker	114 032	295 723	409 755
Vekst fra foregående år	9,0 %	-0,8 %	1,7 %
Kilo frukt, bær og grønnsaker pr. cap. pr. år			91,49

POTETER	2000	2000	2000
Friske poteter	106 294	30 096	136 390
Sous vide poteter			0
Sum poteter	106 294	30 096	136 390
Vekst fra foregående år	8,0 %	38,6 %	13,52 %
Kilo poteter pr. cap. pr. år			30,45

TOTAL	2000	2000	2000
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter	220 326	325 819	546 145
	8,5 %	1,9 %	4,4 %
Kilo frukt, bær, grønnsaker og poteter pr. cap. pr. år			121,95

Folketall - Kilde SSB	4 503 436			4 524 066			4 539 887		
	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total
GRØNNSAKER	2001	2001	2001	2002	2002	2002	2003	2003	2003
Tomat	9 654	14 427	24 081	9 905	15 590	25 495	9 812	17 483	27 295
Gulrot	22 135	4 526	26 661	23 605	1 312	24 917	24 232	1 494	25 726
Løk	10 620	5 038	15 658	11 374	5 451	16 825	12 598	4 176	16 774
Agurk	9 527	5 105	14 632	9 673	5 289	14 962	10 227	5 556	15 783
Isbergsalat, issalat	3 508	6 521	10 029	3 904	6 860	10 764	3 993	7 427	11 420
Paprika		8 872	8 872		9 539	9 539		9 750	9 750
Hodekål	11 249	815	12 064	12 042	790	12 832	10 454	2 169	12 623
Kålrot	10 662	205	10 867	11 264	89	11 353	8 529	1 426	9 955
Blomkål	6 175	3 888	10 063	6 308	4 115	10 423	6 440	4 380	10 820
Brokkoli	3 287	4 659	7 946	3 620	4 955	8 575	4 034	5 586	9 620
Sjampinjong	1 550	2 707	4 257	1 600	3 248	4 848	1 250	4 049	5 299
Annen salat	255	936	1 191	231	1 186	1 417	210	1 291	1 501
Kinakål	7 387	2 992	10 379	6 185	3 106	9 291	5 919	2 844	8 763
Purre	1 540	1 816	3 356	1 533	1 719	3 252	1 682	1 714	3 396
Stilkselleri	629	948	1 577	576	955	1 531	638	927	1 565
Asparges	25	426	451	25	554	579	35	736	771
Selleri	643	187	830	573	114	687	617	162	779
Hvitløk		651	651		707	707		720	720
Rapidsalat	932		932	974		974	910		910
Annen sopp	15	338	353	20	308	328		307	307
Rosenkål	345	40	385	291	129	420	297	94	391
Andre friske grønnsaker	648	4 949	5 597	820	5 055	5 875	569	5 680	6 249
Sum grønnsaker	100 786	70 046	170 832	104 523	71 071	175 594	102 446	77 971	180 417
Vekst fra foregående år	-1,5 %	12,6 %	3,9 %	3,7 %	1,5 %	2,8 %	-2,0 %	9,7 %	2,7 %
Kilo grønnsaker pr. cap. pr. år			37,93			38,81			39,74
FRUKT OG BÆR	2001	2001	2001	2002	2002	2002	2003	2003	2003
Banener		60 939	60 939		59 833	59 833		63 353	63 353
Epler	7 451	44 438	51 889	10 408	42 110	52 518	7 731	45 531	53 262
Appelsiner		32 642	32 642		35 198	35 198		33 690	33 690
Klementiner		23 042	23 042		23 016	23 016		25 927	25 927
Druer		23 236	23 236		20 988	20 988		23 869	23 869
Meloner		12 998	12 998		15 363	15 363		15 697	15 697
Pærer	393	16 912	17 305	684	14 763	15 447	286	18 583	18 869
Jordbær	2 756	1 825	4 581	3 602	2 364	5 966	2 985	2 669	5 654
Fersken/Nektariner		7 806	7 806		9 481	9 481		8 300	8 300
Ananas		1 704	1 704		2 619	2 619		3 728	3 728
Kiwi		3 378	3 378		3 122	3 122		3 661	3 661
Avocado		1 416	1 416		1 755	1 755		1 795	1 795
Sitroner		3 561	3 561		3 515	3 515		4 045	4 045
Mango									
Plommer	665	2 584	3 249	1 130	2 485	3 615	829	3 219	4 048
Grapefrukt		1 189	1 189		1 238	1 238		1 243	1 243
Kirsebær/Moreller	226	525	751	306	546	852	273	684	957
Bringebær									
Annen frisk frukt		4 378	4 378		4 882	4 882		4 439	4 439
Sum frukt og bær	11 491	242 573	254 064	16 130	243 278	259 408	12 104	260 433	272 537
Vekst fra foregående år	-2,0 %	3,9 %	3,6 %	40,4 %	0,3 %	2,1 %	-25,0 %	7,1 %	5,1 %
Kilo frukt og bær pr. cap. pr. år			56,42			57,34			60,03
Sum frukt og grønnsaker	112 277	312 619	424 896	120 653	314 349	435 002	114 550	338 404	452 954
Vekst fra foregående år	-1,5 %	5,7 %	3,7 %	7,5 %	0,6 %	2,4 %	-5,1 %	7,7 %	4,1 %
Kilo frukt, bær og grønnsaker pr. cap. pr. år			94,35			96,15			99,77
POTETER	2001	2001	2001	2002	2002	2002	2003	2003	2003
Friske poteter	107 635	29 114	136 749	100 900	19 115	120 015	80 300	32 840	113 140
Sous vide poteter			0			0			0
Sum poteter	107 635	29 114	136 749	100 900	19 115	120 015	80 300	32 840	113 140
Vekst fra foregående år	1,3 %	-3,3 %	0,26 %	-6,3 %	-34,3 %	-12,24 %	-20,4 %	71,8 %	-5,73 %
Kilo poteter pr. cap. pr. år			30,37			26,53			24,92
TOTAL	2001	2001	2001	2002	2002	2002	2003	2003	2003
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter	219 912	341 733	561 645	221 553	333 464	555 017	194 850	371 244	566 094
Vekst fra foregående år	-0,2 %	4,9 %	2,8 %	0,7 %	-2,4 %	-1,2 %	-12,1 %	11,3 %	2,0 %
Kilo frukt, bær, grønnsaker og poteter pr. cap. pr. år			124,71			122,68			124,69

	4 577 457			4 640 219			4 681 100		
	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total
GRØNNSAKER	2004	2004	2004	2005	2005	2005	2006	2006	2006
Tomat	10 760	18 048	28 808	11 258	19 655	30 913	9517	20 401	29 918
Gulrot	25 922	2 579	28 501	22 891	4 563	27 454	21686	5 571	27 257
Løk	12 180	3 403	15 583	13 502	3 114	16 616	14091	5 831	19 922
Agurk	11 416	5 494	16 910	11 094	6 329	17 423	11616	7 375	18 991
Isbergsalat, issalat	4 883	7 920	12 803	5 339	7 828	13 167	4931	9 370	14 301
Paprika	0	10 650	10 650	0	11 341	11 341	0	12 212	12 212
Hodekål	11 291	756	12 047	9 751	812	10 563	10615	1 156	11 771
Kålrot	10 111	49	10 160	10 100	657	10 757	8969	1 678	10 647
Blomkål	6 900	4 212	11 112	4 391	4 183	8 574	3913	4 382	8 295
Brokkoli	4 642	5 653	10 295	2 139	5 440	7 579	2112	5 763	7 875
Sjampinjong	1 068	4 374	5 442	1 023	4 393	5 416	930	4 833	5 763
Annen salat	236	1 483	1 719	2 505	1 640	4 145	3139	1 840	4 979
Kinakål	5 955	2 531	8 486	5 104	2 261	7 365	4333	2 181	6 514
Purre	1 768	1 730	3 498	1 893	1 883	3 776	1784	1 678	3 462
Stilkselleri	608	976	1 584	721	863	1 584	582	1 004	1 586
Asparges	44	797	841	22	925	947	50	992	1 042
Selleri	479	190	669	563	214	777	530	276	806
Hvitløk	0	742	742	0	735	735	0	727	727
Rapidsalat	839	0	839	765	0	765	685	0	685
Annen sopp	6	280	286	8	262	270	25	418	443
Rosenkål	388	63	451	448	79	527	347	48	395
Andre friske grønnsaker	852	6 172	7 024	1 549	6 318	7 867	2261	7 059	9 320
Sum grønnsaker	110 348	78 102	188 450	105 067	83 495	188 562	102 115	94 795	196 910
Vekst fra foregående år	7,7 %	0,2 %	4,5 %	-4,8 %	6,9 %	0,1 %	-2,8 %	13,5 %	4,43 %
Kilo grønnsaker pr. cap. pr. år			41,17			40,64			42,06
FRUKT OG BÆR	2004	2004	2004	2005	2005	2005	2006	2006	2006
Banener		66 211	66 211	0	73 216	73 216	0	74 632	74 632
Epler	9 533	44 208	53 741	7 306	50 632	57 938	9 236	49 613	58 849
Appelsiner		38 402	38 402	0	31 182	31 182	0	37 144	37 144
Klementiner		23 781	23 781	0	26 046	26 046	0	26 975	26 975
Druer		24 316	24 316	0	27 813	27 813	0	25 592	25 592
Meloner		16 713	16 713	0	18 334	18 334	0	20 746	20 746
Pærer	670	18 786	19 456	320	22 601	22 921	356	19 282	19 638
Jordbær	4 825	3 498	8 323	3 522	4 110	7 632	3 988	4 445	8 433
Fersken/Nektariner		8 512	8 512	0	10 079	10 079	0	10 588	10 588
Ananas		4 363	4 363	0	5 539	5 539	0	6 125	6 125
Kiwi		3 719	3 719	0	4 448	4 448	0	4 543	4 543
Avocado		2 237	2 237	0	2 467	2 467	0	2 749	2 749
Sitroner		4 165	4 165	0	4 126	4 126	0	4 009	4 009
Mango									
Plommer	1 068	2 550	3 618	892	3 360	4 252	943	2 955	3 898
Grapefrukt		1 418	1 418	0	1 325	1 325	0	1 427	1 427
Kirsebær/Moreller	432	913	1 345	240	1 064	1 304	448	1 139	1 587
Bringebær							340	71	411
Annen frisk frukt	4	4 567	4 571	204	5 475	5 679	0	5 733	5 733
Sum frukt og bær	16 532	268 359	284 891	12 484	291 817	304 301	15 311	297 768	313 079
Vekst fra foregående år	36,6 %	3,0 %	4,5 %	-24,5 %	8,7 %	6,8 %	22,6 %	2,0 %	2,88 %
Kilo frukt og bær pr. cap. pr. år			62,24			65,58			66,88
Sum frukt og grønnsaker	126 880	346 461	473 341	117 551	375 312	492 863	117 425	392 563	509 988
Vekst fra foregående år	10,8 %	2,4 %	4,5 %	-7,4 %	8,3 %	4,1 %	-0,1 %	4,6 %	3,47 %
Kilo frukt, bær og grønnsaker pr. cap. pr. år			103,41			106,22			108,95
POTETER	2004	2004	2004	2005	2005	2005	2006	2006	2006
Friske poteter	79 982	24 382	104 364	80 806	17 083	97 889	70 729	20 083	90 812
Sous vide poteter	1 316	9 497	10 813	1 974	10 033	12 007	2 632	33 017	35 649
Sum poteter	81 298	33 879	115 177	82 780	27 116	109 896	73 361	53 100	126 461
Vekst fra foregående år	1,2 %	3,2 %	1,80 %	1,8 %	-20,0 %	-4,59 %	-11,4 %	95,8 %	15,07 %
Kilo poteter pr. cap. pr. år			25,16			23,68			27,02
TOTAL	2004	2004	2004	2005	2005	2005	2006	2006	2006
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter	208 178	380 340	588 518	200 331	402 428	602 759	190 786	445 663	636 449
	6,8 %	2,5 %	4,0 %	-3,8 %	5,8 %	2,4 %	-4,8 %	10,7 %	5,59 %
Kilo frukt, bær, grønnsaker og poteter pr. cap. pr. år			128,57			129,90			135,96

	4 737 200			4 799 300			4 853 745		
	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total	Norsk	Import	Total
GRØNNSAKER	2007	2007	2007	2008	2008	2008	2009	2009	2009
Tomat	9175	21 467	30 642	9311	23 627	32 938	9100	22 201	31 301
Gulrot	22494	5 673	28 167	26477	6 603	33 080	25092	6 060	31 152
Løk	13590	7 791	21 381	14010	9 084	23 094	15656	6 271	21 927
Agurk	13065	6 179	19 244	13230	6 711	19 941	13211	6 401	19 612
Isbergsalat, issalat	5596	9 569	15 165	5714	10 134	15 848	5668	9 754	15 422
Paprika	0	13 148	13 148	0	14 091	14 091	0	14 098	14 098
Hodekål	10057	1 459	11 516	10112	1 523	11 635	10357	1 026	11 383
Kålrot	8811	1 360	10 171	10262	1 264	11 526	10800	1 028	11 828
Blomkål	3745	4 287	8 032	3967	4 776	8 743	4210	4 600	8 810
Brokkoli	1779	5 924	7 703	2297	6 439	8 736	2333	6 480	8 813
Sjampinjong	1040	4 481	5 521	850	4 623	5 473	650	4 889	5 539
Annen salat	4000	1 781	5 781	4419	2 263	6 682	4339	1 881	6 220
Kinakål	3707	2 176	5 883	3543	1 854	5 397	3426	1 689	5 115
Purre	1700	1 881	3 581	1716	1 828	3 544	1711	1 867	3 578
Stilkselleri	538	1 076	1 614	650	1 194	1 844	673	1 174	1 847
Asparges	43	1 135	1 178	47	1 321	1 368	58	1 257	1 315
Selleri	575	311	886	630	484	1 114	695	504	1 199
Hvitløk	0	805	805	0	797	797	0	1 837	1 837
Rapidsalat	645	0	645	554	0	554	614	0	614
Annen sopp	28	654	682	48	819	867	25	799	824
Rosenkål	378	71	449	354	50	404	275	52	327
Andre friske grønnsaker	2203	9 892	12 095	2495	9 232	11 727	2282	8 902	11 184
Sum grønnsaker	103 170	101 120	204 290	110 686	108 717	219 403	111 174	102 770	213 944
Vekst fra foregående år	1,0 %	6,7 %	3,75 %	7,3 %	7,5 %	7,40 %	0,4 %	-5,5 %	-2,49 %
Kilo grønnsaker pr. cap. pr. år			43,12			45,72			44,08
FRUKT OG BÆR	2007	2007	2007	2008	2008	2008	2009	2009	2009
Banener	0	78 458	78 458	0	83 539	83 539	0	81 239	81 239
Epler	6 205	55 255	61 460	9204	52 307	61 511	6998	52 026	59 024
Appelsiner	0	41 039	41 039	0	39 634	39 634	0	37 509	37 509
Klementiner	0	27 220	27 220	0	27 608	27 608	0	26 980	26 980
Druer	0	29 163	29 163	0	31 885	31 885	0	29 771	29 771
Meloner	0	20 916	20 916	0	23 096	23 096	0	23 994	23 994
Pærer	292	22 744	23 036	236	24 844	25 080	268	21 324	21 592
Jordbær	3 427	4 600	8 027	3034	4 439	7 473	3948	5 089	9 037
Fersken/Nektariner	0	10 076	10 076	0	9 850	9 850	0	10 344	10 344
Ananas	0	7 357	7 357	0	7 865	7 865	0	6 544	6 544
Kiwi	0	4 599	4 599	0	4 904	4 904	0	5 108	5 108
Avocado	0	3 220	3 220	0	3 850	3 850	0	4 046	4 046
Sitroner	0	4 080	4 080	0	4 260	4 260	0	4 150	4 150
Mango							0	3 232	3 232
Plommer	981	3 388	4 369	948	3 077	4 025	1075	2 954	4 029
Grapefrukt	0	1 430	1 430	0	1 476	1 476	0	1 327	1 327
Kirsebær/Moreller	328	1 146	1 474	402	1 010	1 412	511	879	1 390
Bringebær	391	198	589	552	201	753	775	221	996
Annen frisk frukt	0	7 484	7 484	0	8 160	8 160	0	4 244	4 244
Sum frukt og bær	11 624	322 373	333 997	14 377	332 005	346 382	13 574	320 981	334 555
Vekst fra foregående år	-24,1 %	8,3 %	6,68 %	23,7 %	3,0 %	3,71 %	-5,6 %	-3,3 %	-3,41 %
Kilo frukt og bær pr. cap. pr. år			70,51			72,17			68,93
Sum frukt og grønnsaker	114 794	423 493	538 287	125 062	440 722	565 784	124 748	423 751	548 499
Vekst fra foregående år	-2,2 %	7,9 %	5,55 %	8,9 %	4,1 %	5,11 %	-0,3 %	-3,9 %	-3,06 %
Kilo frukt, bær og grønnsaker pr. cap. pr. år			113,63			117,89			113,01
POTETER	2007	2007	2007	2008	2008	2008	2009	2009	2009
Friske poteter	73 676	18 931	92 606	70 674	26 851	97 525	82 807	18 125	100 932
Sous vide poteter	3 289	32 521	35 810	3 947	32 767	36 714	4 605	9 800	14 405
Sum poteter	76 965	51 452	128 417	74 621	59 618	134 239	87 412	27 925	115 337
Vekst fra foregående år	4,9 %	-3,1 %	1,55 %	-3,0 %	15,9 %	4,53 %	17,1 %	-53,2 %	-14,08 %
Kilo poteter pr. cap. pr. år			27,11			27,97			23,76
TOTAL	2007	2007	2007	2008	2008	2008	2009	2009	2009
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter	191 759	474 945	666 704	199 683	500 340	700 023	212 160	451 676	663 836
	0,5 %	6,6 %	4,75 %	4,1 %	5,3 %	5,00 %	6,2 %	-9,7 %	-5,17 %
Kilo frukt, bær, grønnsaker og poteter pr. cap. pr. år			140,74			145,86			136,77

	Norsk	Import	Total			
GRØNNSAKER	2010	2010	2010	Vekst i % 2009-2010	Gjennomsnittlig årlig vekst pr. produkt fra 2000 til 2010 i %	Kilo pr. capita pr. år i 2010
Tomat	9490	21 502	30 992	-0,99 %	3,40 %	6,31
Gulrot	25777	5 192	30 969	-0,59 %	2,01 %	6,31
Løk	13368	10 688	24 055	9,71 %	4,31 %	4,90
Agurk	13935	6 301	20 236	3,18 %	3,75 %	4,12
Isbergsalat, issalat	5888	10 160	16 047	4,05 %	5,89 %	3,27
Paprika	0	14 239	14 239	1,00 %	5,80 %	2,90
Hodekål	10264	1 457	11 721	2,97 %	-0,46 %	2,39
Kålrot	9129	1 727	10 856	-8,22 %	0,45 %	2,21
Blomkål	4162	5 172	9 334	5,95 %	-0,85 %	1,90
Brokkoli	2397	6 787	9 184	4,20 %	1,89 %	1,87
Sjampinjong	425	5 832	6 257	12,97 %	4,90 %	1,27
Annen salat	3837	1 939	5 775	-7,14 %	19,26 %	1,18
Kinakål	3194	1 696	4 890	-4,40 %	-7,93 %	1,00
Purre	1669	1 905	3 574	-0,12 %	1,15 %	0,73
Stilkselleri	734	1 314	2 048	10,87 %	2,14 %	0,42
Asparges	42	1 384	1 427	8,46 %	15,05 %	0,29
Selleri	663	593	1 256	4,76 %	3,12 %	0,26
Hvitløk	0	1 253	1 253	-31,78 %	8,39 %	0,26
Rapidsalat	648	0	648	5,53 %	-3,22 %	0,13
Annen sopp	10	391	402	-51,24 %	3,71 %	0,08
Rosenkål	197	84	280	-14,27 %	-2,89 %	0,06
Andre friske grønnsaker	2138	9 476	11 614	3,84 %	8,19 %	2,37
Sum grønnsaker	107 966	109 090	217 056	1,45 %	2,81 %	44,22
Vekst fra foregående år	-2,9 %	6,1 %	1,45 %			
Kilo grønnsaker pr. cap. pr. år			44,22	0,33 %	1,87 %	
FRUKT OG BÆR	2010	2010	2010	Vekst i % 2009-2010	Gjennomsnittlig årlig vekst pr. produkt fra 2000 til 2010 i %	Kilo pr. capita pr. år i 2010
Banener	0	78 486	78 486	-3,39 %	2,74 %	15,99
Epler	7200	52 191	59 391	0,62 %	1,65 %	12,10
Appelsiner	0	37 730	37 730	0,59 %	1,86 %	7,69
Klementiner	0	29 215	29 215	8,28 %	0,85 %	5,95
Druer	0	27 751	27 751	-6,79 %	3,09 %	5,65
Meloner	0	24 371	24 371	1,57 %	7,58 %	4,97
Pærer	209	21 133	21 342	-1,16 %	2,74 %	4,35
Jordbær	4323	5 746	10 069	11,42 %	11,51 %	2,05
Fersken/Nektariner	0	9 810	9 810	-5,16 %	2,65 %	2,00
Ananas	0	6 394	6 394	-2,29 %	18,30 %	1,30
Kiwi	0	5 373	5 373	5,19 %	5,59 %	1,09
Avocado	0	5 154	5 154	27,39 %	13,83 %	1,05
Sitroner	0	4 478	4 478	7,90 %	3,03 %	0,91
Mango	0	4 214	4 214	30,38 %		0,86
Plommer	1067	2 692	3 759	-6,69 %	2,61 %	0,77
Grapefrukt	5	1 333	1 338	0,81 %	1,53 %	0,27
Kirsebær/Moreller	331	980	1 311	-5,66 %	5,93 %	0,27
Bringebær	599	323	922	-7,47 %		0,19
Annen frisk frukt	0	4 879	4 879	14,96 %	3,49 %	0,99
Sum frukt og bær	13 734	322 253	335 987	0,43 %	3,20 %	68,46
Vekst fra foregående år	1,2 %	0,4 %	0,43 %			
Kilo frukt og bær pr. cap. pr. år			68,46	-0,68 %	2,26 %	
Sum frukt og grønnsaker	121 700	431 343	553 043	0,83 %	3,04 %	112,68
Vekst fra foregående år	-2,4 %	1,8 %	0,83 %			
Kilo frukt, bær og grønnsaker pr. cap. pr. år			112,68	0,00	0,02	
POTETER	2010	2010	2010	Vekst i % 2009-2010	Gjennomsnittlig årlig vekst pr. produkt fra 2000 til 2010 i %	Kilo pr. capita pr. år i 2010
Friske poteter	59 844	26 546	86 390	-14,41 %	-4,46 %	
Sous vide poteter	5 263	23 000	28 263	96,20 %	N/A	
Sum poteter	65 107	49 546	114 653	-0,59 %	-1,72 %	23,36
Vekst fra foregående år	-25,5 %	77,4 %	-0,59 %			
Kilo poteter pr. cap. pr. år			23,36	-1,69 %	-2,62 %	
TOTAL	2010	2010	2010	Vekst i % 2009-2010	Gjennomsnittlig årlig vekst pr. produkt fra 2000 til 2010 i %	Kilo pr. capita pr. år i 2010
Totalt antall tonn frukt, grønnsaker, bær og poteter	186 807	480 889	667 695	0,58 %	2,03 %	136,04
Vekst fra foregående år	-11,9 %	6,5 %	0,58 %			
Kilo frukt, bær, grønnsaker og poteter pr. cap. pr. år			136,04	-0,53 %	1,10 %	

Topp 50 importland

- frukt og grønnsaker i mengde (tonn) og verdi (1000 kroner)

Tabellen viser import av friske varer under kapitlene 07.01-07.09 og 08.01-08.10. Sortert etter mengde 2010.

	2009		2010		Verdiendring fra '09 - '10	2010	2010
	Mengde tonn	Verdi (1000 NOK)	Mengde tonn	Verdi (1000 NOK)		Andel total mengde	Andel total verdi
Spania	120 618	1 285 520	123 552	1 344 085	4,6 %	25,2 %	25,0 %
Italia	43 635	475 365	47 886	498 095	4,8 %	9,8 %	9,3 %
Nederland	38 337	575 629	41 979	612 667	6,4 %	8,5 %	11,4 %
Costa Rica	30 302	222 767	31 117	194 869	-12,5 %	6,3 %	3,6 %
Ecuador	30 036	213 155	27 726	172 741	-19,0 %	5,6 %	3,2 %
Danmark	12 630	41 182	22 880	65 169	58,2 %	4,7 %	1,2 %
Sør-Afrika	18 025	263 842	18 386	270 586	2,6 %	3,7 %	5,0 %
Colombia	16 284	112 353	14 857	96 853	-13,8 %	3,0 %	1,8 %
Belgia	13 775	221 111	14 685	217 752	-1,5 %	3,0 %	4,1 %
Israel	10 770	109 508	14 116	121 489	10,9 %	2,9 %	2,3 %
Frankrike	13 482	127 765	13 932	132 710	3,9 %	2,8 %	2,5 %
Panama	10 004	75 321	10 833	71 947	-4,5 %	2,2 %	1,3 %
Chile	10 714	155 855	10 409	157 704	1,2 %	2,1 %	2,9 %
Argentina	8 751	74 662	9 641	81 361	9,0 %	2,0 %	1,5 %
U S A	8 980	203 391	9 353	233 539	14,8 %	1,9 %	4,3 %
Brasil	8 953	126 190	8 668	120 802	-4,3 %	1,8 %	2,2 %
New Zealand	6 344	68 383	7 347	67 889	-0,7 %	1,5 %	1,3 %
Polen	6 785	79 297	7 041	83 088	4,8 %	1,4 %	1,5 %
Peru	3 305	77 328	4 800	101 730	31,6 %	1,0 %	1,9 %
Egypt	5 557	82 119	4 760	52 978	-35,5 %	1,0 %	1,0 %
Marokko	4 744	39 558	4 410	40 249	1,7 %	0,9 %	0,7 %
Storbritannia	2 601	12 763	4 097	18 737	46,8 %	0,8 %	0,3 %
Tyrkia	3 441	71 474	3 956	85 658	19,8 %	0,8 %	1,6 %
Saudi-Arabia	1 889	9 130	3 518	14 935	63,6 %	0,7 %	0,3 %
Kina	3 692	48 636	3 422	56 702	16,6 %	0,7 %	1,1 %
Sverige	1 220	31 199	2 488	26 512	-15,0 %	0,5 %	0,5 %
Hellas	2 304	32 107	2 386	28 309	-11,8 %	0,5 %	0,5 %
India	2 477	69 906	2 019	59 138	-15,4 %	0,4 %	1,1 %
Portugal	2 451	49 902	1 953	46 032	-7,8 %	0,4 %	0,9 %
Tyskland	2 116	16 504	1 857	18 549	12,4 %	0,4 %	0,3 %
Finland	452	2 057	1 837	5 647	174,5 %	0,4 %	0,1 %
Australia	1 170	10 259	1 683	24 370	137,5 %	0,3 %	0,5 %
Den Dominikanske Rep.	2 074	20 357	1 659	17 009	-16,4 %	0,3 %	0,3 %
Kypros	2 026	12 672	1 306	8 208	-35,2 %	0,3 %	0,2 %
Vietnam	1 103	42 780	1 253	47 624	11,3 %	0,3 %	0,9 %
Kenya	918	30 118	1 084	35 310	17,2 %	0,2 %	0,7 %
Ungarn	843	9 455	902	10 264	8,6 %	0,2 %	0,2 %
Honduras	876	8 782	896	7 792	-11,3 %	0,2 %	0,1 %
Thailand	791	31 637	828	31 009	-2,0 %	0,2 %	0,6 %
Pakistan	730	12 855	708	12 285	-4,4 %	0,1 %	0,2 %
Indonesia	588	11 891	691	14 723	23,8 %	0,1 %	0,3 %
Elfenbenskysten	428	4 794	687	5 436	13,4 %	0,1 %	0,1 %
Litauen	434	7 097	655	9 257	30,4 %	0,1 %	0,2 %
Filippinene	428	3 344	521	4 787	43,2 %	0,1 %	0,1 %
Uruguay	818	5 179	486	4 796	-7,4 %	0,1 %	0,1 %
Mexico	397	12 163	465	18 154	49,3 %	0,1 %	0,3 %
Bosnia-Hercegovina	467	1 977	433	1 931	-2,3 %	0,1 %	0,0 %
Østerrike	937	6 837	351	2 516	-63,2 %	0,1 %	0,0 %
Guatemala	331	14 433	346	15 108	4,7 %	0,1 %	0,3 %
Burkina Faso	28	555	225	2 736	393,0 %	0,0 %	0,1 %
SUM	460 061	5 221 164	491 090	5 371 837	2,9 %	100,0 %	100,0 %

Forbrukstrender i EU

Daglig inntak av frisk frukt og grønnsaker eksklusive poteter pr. capita pr. år. Tall i gram. 27 EU land + Norge. Sortert etter gjennomsnittlig totalt forbruk.

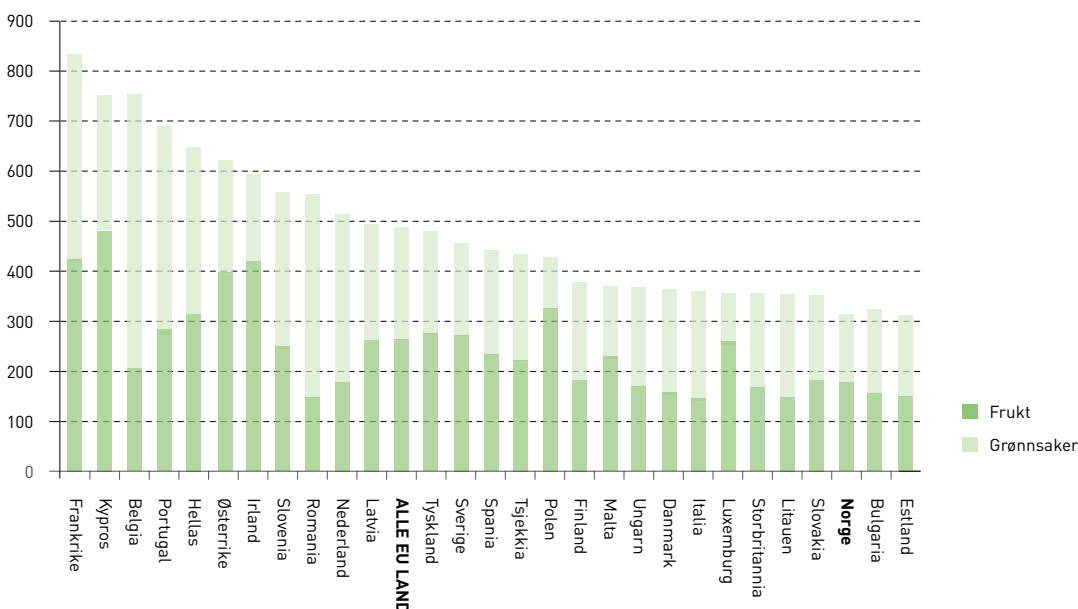
Land	2009 gj.snitt forbruk av frisk frukt (gr/capita/dag)	2009 gj.snitt forbruk av friske grønnsaker (gr/capita/dag)	2009 gj.snitt forbruk av friske frukt & grønnsaker (gr/capita/dag)	2008 gj.snitt forbruk av friske frukt & grønnsaker (gr/capita/dag)
Frankrike	412,2	421,7	833,9	434,1
Kypros	475,5	274,2	749,6	803,9
Belgia	193,5	555,6	749,2	694,5
Portugal	285,3	426,0	711,3	636,1
Hellas	305,2	334,7	639,8	994,5
Østerrike	389,4	227,7	617,1	631,0
Irland	410,1	176,4	586,5	314,9
Slovenia	258,2	296,0	554,1	423,9
Romania	133,5	415,4	548,9	705,4
Nederland	180,4	327,2	507,6	375,8
Latvia	248,7	238,5	487,2	333,9
Alle EU land	250,2	229,5	479,8	545,3
Tyskland	261,6	213,3	474,9	359,6
Sverige	259,7	188,0	447,7	355,0
Spania	221,5	211,7	433,2	650,4
Tsjekkia	207,9	217,4	425,2	329,9
Polen	314,8	103,9	418,7	525,9
Finland	187,4	179,3	366,6	290,8
Malta	217,1	144,2	361,2	574,7
Ungarn	153,0	205,5	358,5	669,5
Danmark	163,6	191,4	355,1	428,4
Italia	128,2	221,6	349,8	751,7
Luxemburg	241,8	106,1	348,0	340,3
Storbritannia	155,2	191,3	346,5	343,4
Litauen	133,2	209,6	342,9	264,9
Slovakia	170,1	171,0	341,1	364,0
Norge	188,7	121,0	309,7*	331,0
Bulgaria	142,0	171,8	313,8	332,4
Estland	136,2	166,1	302,3	314,0

I 2011 utgaven av "FRESHFEL FRUIT AND VEGETABLE PRODUCTION, TRADE, SUPPLY & CONSUMPTION MONITOR IN THE EU-27" er Norge et av landene med lavest forbruk pr. capita på frukt og grønnsaker sammenliknet med 27 EU-land. Tallene viser at vi ligger på en 17. plass når det gjelder forbruk av frisk frukt. Når det gjelder grønnsaker ligger vi på en 26. plass, noe som er tredje sist i Europa. Det gir Norge en 27. plass på totalt forbruk av frisk frukt og grønnsaker.

Statistikken viser gjennomsnittlig daglig inntak av frukt og grønnsaker i gram. Det er benyttet tall for 2009. Forbruket av poteter er ikke inkludert.

* 309,7 gram pr. capita pr. dag tilsvarer 113 kilo pr. år

Kilde: 2011 - Freshfel Fruit And Vegetable Production, Trade, Supply & Consumption Monitor In The EU-27.

Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2010.

Denne tabellen viser verdiandel og salg pr. segment, samt endring fra 2009 til 2010. Tallene er inkl. 14% mva. og er oppgitt i 1000 NOK.

Grønnsaker eks. poteter

	Verdiandel	Salg i verdi (1000 NOK)	Endring i % fra 2009 til 2010
Grønnsaker totalt eks. poteter	100 %	6 117 754	5,8 %
Grønnsaksfrukter	41,6 %	2 544 392	4,4 %
Salat og bladgrønnsaker	15,3 %	936 518	7,4 %
Kålvekster	12,3 %	750 341	5,6 %
Rotvekster	11,7 %	716 594	2,8 %
Løk og purrevekster	9,9 %	606 442	13,2 %
Frø og belgvekster	2,7 %	162 371	6,1 %
Sopp	2,5 %	153 893	7,6 %
Friske urter	2,0 %	124 285	6,1 %
Stengelvekster	2,0 %	122 917	6,9 %
Grønnsaksfrukter	2 544 392	4,4 %	
Tomat	44,9 %	1 141 473	4,0 %
Agurk	26,0 %	662 615	0,1 %
Paprika	17,8 %	452 581	3,9 %
Avocado	7,5 %	191 825	25,5 %
Squash	1,9 %	47 811	10,1 %
Chili	1,0 %	26 289	11,8 %
Aubergine	0,5 %	13 591	9,6 %
Artisjokk	0,2 %	3 992	-34,3 %
Grønnsaksfrukter øvrig	0,2 %	4 216	-3,8 %
Salat og bladgrønnsaker	936 518	7,4 %	
Isbergsalat	33,3 %	312 180	14,3 %
Salatblanding	20,6 %	192 536	9,4 %
Crispi Vestfold	9,9 %	93 153	40,1 %
Hjertesalat	8,6 %	80 760	-20,5 %
Rucculasalat	6,5 %	60 741	4,7 %
Rapidsalat	5,8 %	54 188	-4,8 %
Spinat	2,1 %	19 951	35,0 %
Lollosalat	1,7 %	15 800	-9,8 %
Riviera	1,0 %	9 335	-4,8 %
Romano	0,4 %	4 050	10,4 %
Ekebladsalat	0,3 %	3 242	-8,8 %
Frise	0,3 %	2 567	-5,5 %
Salat og bladgrønnsaker øvrige	9,4 %	88 017	-0,2 %
Kålvekster	750 341	5,6 %	
Brokkoli	32,6 %	244 885	8,6 %
Blomkål	25,2 %	189 341	4,9 %
Kålrot	15,6 %	117 211	9,1 %
Hodekål	13,1 %	98 051	2,5 %
Kinakål	9,5 %	71 354	-5,6 %
Rosenkål	3,0 %	22 810	14,5 %
Kålvekster øvrige	0,9 %	6 689	14,4 %

	Verdiandel	Salg i verdi (1000 NOK)	Endring i % fra 2009 til 2010
Rotvekster	716 594	2,8 %	
Gulrot	86,8 %	621 756	1,7 %
Sellerirot	4,7 %	33 477	3,9 %
Ingefærrot	1,8 %	13 159	39,4 %
Persillerot	1,8 %	12 947	13,1 %
Reddik	1,6 %	11 156	-5,2 %
Neper	1,2 %	8 619	-4,8 %
Rotvekster øvrige	2,2 %	15 480	30,6 %
Løk og purrevekster	606 442	13,2 %	
Kepaløk gul	38,6 %	234 210	15,9 %
Kepaløk rød	15,9 %	96 346	31,9 %
Vårløk	11,8 %	71 663	7,2 %
Purre	11,7 %	70 921	-5,9 %
Hvitløk	10,1 %	61 251	21,6 %
Sjalottløk	7,7 %	46 576	20,4 %
Løk og purrevekster øvrige	4,2 %	25 475	-13,2 %
Frø og belgvekster	162 371	6,1 %	
Sukkerert	75,7 %	122 854	7,0 %
Mais	17,0 %	27 562	2,1 %
Bønner	4,3 %	7 029	13,5 %
Spirer	3,0 %	4 842	-2,0 %
Frø og belgvekster øvrige	0,1 %	84	-32,4 %
Sopp	153 893	7,6 %	
Sjampinjong	85,2 %	131 050	8,4 %
Kantarell	7,4 %	11 453	0,3 %
Aromasopp	4,0 %	6 186	17,1 %
Østerssopp	1,7 %	2 645	-9,5 %
Sopp øvrige	1,7 %	2 558	2,9 %
Friske urter	124 285	6,1 %	
Basilikum	19,1 %	23 691	-5,5 %
Krusperille	16,6 %	20 639	-7,9 %
Dill	15,0 %	18 662	2,6 %
Koriander	7,5 %	9 301	13,0 %
Gressløk	6,7 %	8 268	11,3 %
Timian	4,2 %	5 225	10,9 %
Sitronmelisse	3,6 %	4 519	15,7 %
Rosmarin	3,6 %	4 445	4,0 %
Bladpersille	3,2 %	3 927	8,4 %
Mynte	1,8 %	2 256	21,4 %
Oregano	1,3 %	1 576	3,4 %
Urter øvrige	17,5 %	21 777	36,9 %
Stengelvekster	122 917	6,9 %	
Asparges	58,9 %	72 367	7,5 %
Stangselleri	35,1 %	43 179	5,1 %
Fennikel	4,9 %	6 043	7,2 %
Stengelvekster øvrige	1,1 %	1 328	33,3 %

Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2010.

Denne tabellen viser verdiandel og salg pr. segment, samt endring fra 2009 til 2010. Tallene er inkl. 14% mva. og er oppgitt i 1000 NOK.

Frukt og bær

	Verdiandel	Salg i verdi (1000 NOK)	Endring i % fra 2009 til 2010
Frukt totalt	100 %	5 444 172	-2,9 %
Bløtfrukter	41,6 %	2 263 434	-7,2 %
Kjernefrukter	21,5 %	1 172 781	-7,0 %
Sitrusfrukter	17,1 %	929 004	-1,9 %
Bær	11,5 %	624 379	22,9 %
Steinfrukter	7,6 %	413 231	1,2 %
Frukt øvrige	0,8 %	41 344	-5,0 %
Bløtfrukter	2 263 434	-7,2 %	
Banan	40,9 %	925 322	-7,4 %
Drue	39,5 %	894 730	-7,1 %
Kiwi	5,7 %	129 056	-7,7 %
Melon	11,2 %	252 702	-3,8 %
Ananas	2,0 %	45 273	-26,7 %
Bløtfrukter øvrige	0,7 %	16 352	29,9 %
Kjernefrukter	1 172 781	-7,0 %	
Eple	77,0 %	903 227	-4,0 %
Pære	23,0 %	269 189	-15,7 %
Kjernefrukter øvrige	0,0 %	365	-24,7 %
Sitrusfrukter	929 004	-1,9 %	
Appelsin	47,9 %	445 061	-3,5 %
Klementin	40,8 %	378 599	-1,9 %
Sitron	6,5 %	60 366	8,5 %
Grapefrukt	1,8 %	16 613	-6,5 %
Lime	2,9 %	27 393	9,8 %
Sitrusfrukter øvrige	0,1 %	972	-24,7 %
Bær	624 379	22,9 %	
Jordbær	71,0 %	443 431	19,3 %
Bringebær	15,6 %	97 697	22,9 %
Blåbær	11,1 %	69 146	70,7 %
Tyttebær	0,6 %	3 540	-7,9 %
Bær øvrige	1,7 %	10 566	-14,8 %
Steinfrukter	413 231	1,2 %	
Nektarin	34,6 %	143 095	-1,1 %
Mango	18,6 %	76 745	34,6 %
Plomme	22,9 %	94 712	-1,6 %
Fersken	3,3 %	13 668	-12,0 %
Morell	17,5 %	72 435	-12,1 %
Steinfrukter øvrige	3,0 %	12 577	0,6 %
Frukt øvrige	41 344	-5,0 %	
Granateple	10,7 %	4 412	38,7 %
Kokosnøtt	2,4 %	1 006	15,1 %
Pasjonsfrukt	8,6 %	3 560	8,7 %
Pitahaya	1,3 %	518	-12,7 %
Mangostan	0,5 %	220	4,3 %
Kaktusfiken	0,1 %	60	-63,3 %
Frukt øvrige andre	76,4 %	31 567	-10,4 %

Poteter

	Verdiandel	Salg i verdi (1000 NOK)	Endring i % fra 2009 til 2010
Poteter totalt	100 %	1 182 583	9,1 %
Mandelpotet	11,5 %	136 567	5,3 %
Beate	4,2 %	49 515	2,0 %
Asterix	2,7 %	31 941	14,5 %
Pimpernell	1,6 %	18 953	22,1 %
Bakepotet	1,4 %	16 273	-12,6 %
Kerrs Pink	1,2 %	14 031	34,5 %
Folva	0,4 %	4 342	20,7 %
Ringerikspotet	0,1 %	1 065	-23,6 %
Laila	0,1 %	860	-23,6 %
Poteter øvrige *	76,9 %	909 035	9,9 %

* Poteter øvrige inneholder blant annet nypoteter, løsvektpoteter og importpoteter som ikke registreres ved scanning som Beate, Asterix, Pimpernell, Kerrs Pink, Laila, Folva, Ringerikspotet, Mandelpotet eller bakepotet.

Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2010.

Denne tabellen viser verdiandel og salg pr. segment, samt endring fra 2009 til 2010. Tallene er inkl. 14% mva. og er oppgitt i 1000 NOK.

Total grønnsaker, frukt, bær og poteter

	Verdiandel	Salg i verdi (1000 NOK)	Endring i % fra 2009 til 2010
Total grønnsaker, frukt, bær og poteter	100 %	12 744 509	2,2 %
Grønnsaker	48,0 %	6 117 754	5,8 %
Poteter	9,3 %	1 182 583	9,1 %
Frukt og bær	42,7 %	5 444 172	-2,9 %

Kilde: Nielsen Scan*Track Dagligvare. Helår 2010.

Denne tabellen viser andelen grønnsaker/poteter og frukt/bær av total dagligvareomsetning. Salg i verdi. Tallene er inkl. 14% mva. og er oppgitt i mill NOK.

DISTRIKTER	Norge total dagligvare	Frukt /bær	Grønnsaker /poteter	Total frukt/ bær/ grønnsaker/ poteter	F&G andel av total dagligvare	Andel frukt /bær	Andel grønnsaker /poteter	Populasjon	Per capita i kr.
Norge Totalt	159 145	7 374	5 444	12 818	8,1 %	4,6 %	3,4 %	4 858 199	kr 2 638
Østre Østland	36 074	1 700	1 223	2 923	8,1 %	4,7 %	3,4 %	1 184 086	kr 2 468
Vest Norge	34 745	1 628	1 266	2 894	8,3 %	4,7 %	3,6 %	1 012 202	kr 2 859
Vestre Østland	31 666	1 463	1 073	2 537	8,0 %	4,6 %	3,4 %	936 066	kr 2 710
Midt Norge	23 633	976	764	1 740	7,4 %	4,1 %	3,2 %	673 364	kr 2 584
Nord Norge	16 563	716	515	1 232	7,4 %	4,3 %	3,1 %	465 621	kr 2 645
Oslo	16 465	891	602	1 494	9,1 %	5,4 %	3,7 %	586 860	kr 2 545

Skolefrukt 2010

SKOLEFRUKTORDNINGENE

Det er to hovedordninger for å få frukt og grønnsaker på skolen. Den ene ordningen er å abonnere på Skolefrukt, dette gjelder elever ved rene barneskoler (skoler med klasse 1-7). Den andre ordningen gjelder elever som får gratis frukt/grønt på ungdomskoler (skoler med klasse 8-10) og kombinerte skoler (skoler med klasse 1-10). Begge ordningene er lovforankret.

Abonnementsordningen

Abonnementet på Skolefrukt (skoler med klasse 1-7) tegnes for 1/2 år om gangen, og betales av elevens foreldre/foresatte. Elevene får en frisk frukt eller grønnsak, som kan være eple, pære, gulrot, kiwi, appelsin, banan, nektarin eller klementin, avhengig av sesong. Tilbudet koster foresatte kroner 2,50 per dag eleven får frukt, og subsidieres av Helse- og omsorgsdepartementet med 1,- krone.

I tillegg er det noen kommuner som gir gratis frukt/grønt til elever på 1-7 skoler av eget initiativ. Det har imidlertid blitt stadig færre kommuner som har prioritert dette. Høsten 2008 var det mer enn 20 000 frukt som ble delt ut gratis av kommunen til elever på 1-7 skoler, mens det denne høsten kun var 8 000 frukt. Vi har også opplevd at det har vært vanskelig å få motivert skolene til en foreldrebetalt ordning etter at gratis-tilbudet har blitt borte.

Gratisordningen

Fra høsten 2007 ble det innført gratis frukt til ungdomskoler (skoler med klasse 8-10) og kombinerte skoler (skoler med klasse 1-10). Pengene blir gitt som et rammetilskudd til kommunene fra Kunnskapsdepartementet. Beløpet blir indeksregulert og var i 2010 NOK 223 016 000,-.

Det har også i 2010 vært flere eksempler på at kommuner først kuttet ut fruktordningen, men gjeninnfører den etter

pålegg fra Fylkesmannen. For eksempel hadde ikke Skien kommune gratis frukt i mange måneder på grunn av saksbehandling, men pålegget fra Fylkesmannen ble til slutt tatt til følge.

RESULTATER

Abonnementsordningen

Om lag 52 % av 1-7 skolene i Norge har en Skolefruktordning. Pr. 15.12.2010 var det 901 skoler med foreldrebetalt ordning, hvorav 53 100 elever var med på ordningen (samme antall som året før).

Det var 114 skoler hvor kommuner eller andre (noen få private aktører, som lokale kraftselskaper) finansierte gratis frukt, og det var ca. 8 000 frukt til elever på disse skolene.

Gratisordningen

OFG har ikke driftsansvar for gratisordningen på ungdomstrinnskoler (1-10 og 8-10 skoler), men pr. 15. desember 2010 var det 989 av disse skolene som var brukere av Skolefrukt sitt nettbaserte system, skolefruktsys.no. Det utgjør ca. 74 % av 1-10 og 8-10 skolene i Norge. Her var det høsten 2010 omtrent 184 000 daglige porsjoner frukt/grønt, som er omtrent det samme som høsten 2009. Antall daglige porsjoner ligger lavere enn elevantallet ved skolene fordi det alltid er noen elever borte av naturlige årsaker. På grunn av at ikke alle skolene med gratis frukt/grønt er registrert i skolefruktsys.no finnes ingen eksakt totaloversikt.

EVALUERING

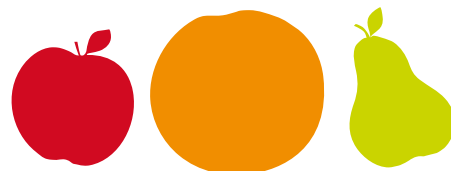
En undersøkelse gjennomført av OFG i desember 2010 blant skolefruktsansvarlige, konkluderer med at skolene fortsatt stort sett er fornøyd med Skolefrukt. Etter flere semestre med en tendens til færre fornøyd med Skolefrukt, kan det nå se ut som den trenden har snudd. På skoler med gratis frukt er det flere som er svært fornøyd med Skolefrukt høsten 2010 enn våren 2010. Vi ser også at skoler med foreldrebetalt ordning har flere som

er fornøyd. Det var høsten 2010 godt over 80 % som enten var svært eller godt fornøyd med Skolefrukt både på gratis og foreldrebetalte skoler.

Ut fra de variable som er viktig for fornøydhet ser det ut som bedre variasjon og enda bedre oppfølging av leverandøren er noe av årsakene til bedringen. Det var høsten 2010 flere som synes variasjon er meget/ganske bra i forhold til våren 2010, og en noe høyere andel som er svært fornøyd med sin leverandør.

En undersøkelse blant foresatte og elever i oktober 2010 viste at omtrent halvparten av de som abonnerer på Skolefrukt har en meget positiv erfaring med ordningen (svart 6 eller 5 på en skala der 6 er svært god og 1 er svært dårlig erfaring). Det som flest nevner som positivt er at det er god frukt og at det er godt med frukt i skolen. I tillegg er det mange som vektlegger at det er variasjon og at en får utdelt frukt på skolen hver dag. De "relativt få" som er misfornøyd har opplevd dårlig kvalitet som ofte er knyttet til for umoden eller for moden frukt. Det at frukt er sunt og godt er viktigste årsaker til å melde seg på Skolefrukt. Det er også mange som svarer at frukt er fint når en er litt sulten på skolen.

Skolefrukt.no

Nøkkelhullet

Kilde: Helsedirektoratet

HVEM STÅR BAK NØKKELHULLETT?

Myndighetene i Norge, Sverige og Danmark har valgt Nøkkelhullet som symbol på sunnere matvarer. Nøkkelhullet er en frivillig merkeordning som har eksistert i Sverige siden 1989.

Kriteriene for hvilke matvarer som kan få Nøkkelhullet er fastsatt av norske, svenske og danske mat- og helsemyndigheter i fellesskap og det er utarbeidet en forskrift med hjemmel i Matloven.

HVORFOR NØKKELHULLETT?

- Bidra til et sunnere kosthold i befolkningen
- Rask hjelp for forbrukere til å velge sunnere matvarer uavhengig av språk- og ernæringskunnskap
- Stimulere til produktutvikling
- Mulighet for økt samhandling og synergi mellom myndigheter, matvarebransje og forbrukerorganisasjoner.

HVA ER NØKKELHULLETT?

Nøkkelhullet setter krav til minimumsinnhold av kostfiber og maksimumsinnhold av fett, salt og sukker innenfor 25 matvaregrupper. Produkter med søtningsmiddel kan ikke få Nøkkelhullet. Kriteriene er basert på nordiske kostholdsanbefalinger.

FRUKT OG BÆR

Alle sorter frukt og bær som ikke er bearbeidet kan nøkkelhullsmerkes også når de er uemballerte. Det stilles ingen kriterier for spesifikke næringsstoffer i denne gruppen.

Eksempler på frukt og bær som kan få Nøkkelhullet er:

- Fersk frukt og friske bær
- Fryste, usukrede bær
- Fryst, oppdelt, usukret frukt

GRØNNSAKER

Poteter, rotfrukter, belgvekster og andre grønnsaker som ikke er bearbeidet kan nøkkelhullsmerkes. De kan være tilsatt krydder, blansjert, tørket, kjølt, dypfryst, tint eller konservert i vann. Produktene kan være smaksatt med krydder.

Eksempler på grønnsaker som kan få Nøkkelhullet er:

- Ferske, dypfryste, skivete rotfrukter, belgvekster og andre grønnsaker
- Tørkede bønner
- Skrellet og skivet potet
- Grønnsaker som er konservert i vann

www.nokkelhullsmerket.no

Markedssituasjonen for hagebrukssektoren 2010

Kilde: Statens landbruksforvaltning (SLF)

Grønnsaker, potet og frukt

I første halvdel av avtaleåret 2010-2011 ble det for de fleste frilandsgrønnsakene med målpris tatt ut en pris under målpris. Unntakene var potet, kepaløk, rosenkål og gulrot. For veksthusgrønnsakene, tomat og agurk, er ikke målpris oppnådd. For flere grønnsaker var det vanskelig å ta ut målprisen i markedet. Det har i de senere årene blitt gitt relativt store pristillegg for grønnsaker uten at en har klart å ta ut prisene i markedet. Noe av årsaken har vært lave priser internasjonalt som har presset den norske prisen. I tillegg har det vært en meget god avlingssesong med mye norske varer på markedet. Dette har ført til en del turbulens og for enkelte kulturer et stort prispress.

VEKSTHUSGRØNNSAKER

Tomat

Våren 2010 startet med relativt høye priser på tomat, men med lave importpriser og innenlandsk overproduksjon kom rask prisnedgang. Det ble forsøkt å heve prisen, men press fra billig import samtidig som det ble dyrket tomater på et betydelig større areal enn tidligere år, ga et meget turbulent marked med lave priser. Juli er en utfordrende måned for norsk tomatproduksjon, med usikkerhet rundt de kommende ukers utvikling samtidig som tollbeskyttelsen svekkes noe. Store utbud presset prisen og det var mye undersalg fra anbefalte priser. I midten av juli var det en ukentlig omsetning på 600 tonn norske tomater, fordelt på runde-, klase-, og cherrytomat. Det ble eksportert en del tomater til EU, i hovedsak Danmark og Polen. I slutten av juli virket eksporten av norske tomater til EU regulerende og markedssituasjonen for de norske tomatene bedret seg etter at produksjonstoppen var nådd. Utover høsten bedret situasjonen og norske tomater fikk en prisoppgang. Etter en periode med litt dårlig kvalitet i form av for tidlig høstede tomater, stabiliserte markedet seg med jevne tilførsler og et roligere marked frem til midten av oktober da tollene på tomater gikk kraftig ned og prisen på den norske varen sank betraktelig for å møte importkonkurransen. Det var norsk tomat i omsetning frem til slutten av oktober, men med fri konkurranse fra utlandet fra 15. oktober var prisen lav de siste ukene.

Agurk

Våren 2010 var det omtrent full markedsdekning av norske agurker. Etterspørselen var bra og lyst vårvær ga godt lys, slik at produksjonen økte. En stor norsk produksjon kombinert med lave priser internasjonalt førte til rask prisnedgang. I starten av juli var situasjonen for norske agurker god, med stor etterspørsel og en tendens til noe knapphet i markedet. Gjennom sommeren var det god tilgang på norske agurker som hadde god kvalitet. I midten av oktober var det ikke lenger full markedsdekning av norske agurker og markedet ble supplert med import. Det var behov for suppleringsimport, hovedsakelig fra Spania, og fra 1. november falt tollbeskyttelsen for norske agurker bort. I starten av november var det fortsatt noe produksjon, men mange produsenter avsluttet sin produksjon, og mengdene kommer da stort sett fra de produsentene som driver helårsproduksjon. I midten av november var produksjonen av agurk på et minimumsnivå. Produksjonen av norske agurker økte i ukene fram mot jul. Det var en utfordring å få til en lønnsom produksjon av norske agurker med tanke på kostnadsnivået.

SOMMERGRØNNSAKER

Blomkål

Det kom blomkålen på markedet i slutten av mai. Det var varierende kvalitet og en del dårlig vare på markedet. En del dårlige vare ble kastet og enkelte plantinger tørket på jordet. I juni tok produksjonen og kvaliteten seg opp og de lave nattetemperaturene regulerte tilførslene slik at det var passe avstand mellom dyrkningsholdene. Utover sommeren økte tilførselen og de lave temperaturer om natten bidro til jevne tilførsler og blomkål ble levert i tråd med etterspørselen.

I begynnelsen av september gikk tilførslene litt ned, men salget holdt seg stabilt godt. Senere ga varmere netter endrede forutsetninger, varetilgangen økte og prisen gikk ned. Mot slutten av september var markedet noe turbulent med tendenser til undersalg. I begynnelsen av oktober roet markedet seg og lagrene ble tømt som følge av god etterspørsel. I midten av oktober var tilførslene nedadgående og markedet ble supplert med importvare, og den norske varen måtte

konkurrere med billig import fra Nederland. Det var slutt på norsk blomkål i begynnelsen av november.

Isbergsalat

Norsk isbergsalat på markedet i midten av mai. Kaldt vær ga små mengder, men god kvalitet. I starten av juni økte tilførslene, etterspørselen var god og prisene sank i takt med økende volum. I juni var det mye isbergsalat og markedet var turbulent med stort prispress. I begynnelsen av juli var det alt for mye isbergsalat i forhold til etterspørselen og markedet var turbulent med mye varer som ble presset inn i markedet. På tross av lave priser ble det omsatt lite. I midten av juli var det enkelte kvalitetsproblemer på isbergsalat og dårlig vare ble omsatt til lav pris. Dette førte til prispress i markedet. Mot slutten av juli bedret situasjonen seg og prisen gikk opp. Mot slutten av august stabiliserte markedet seg, tilførslene gikk noe ned og etterspørselen var stabil. I begynnelsen av september var det god varetilgang og stabile priser. I begynnelsen av november var det tomt for norsk isbergsalat.

LAGRINGSGRØNNSAKER

Kepaløk

Den første bunteløken kom på markedet i juni. Tørket kepaløk og rödløk kom på markedet i starten av august. Før dette var markedet forsynt med importert tørket løk. Det ble meldt om fine åkre i Vestfold og på Toten, mens Trøndelag lå noe etter på grunn av været. I midten av august kom kepaløkleveransene for fullt og kvaliteten var bra, med mindre bakterierate enn i fjor. Det kom også større tilførsler med rödløk på markedet. Mot slutten av august var kepaløkleveransene kommet opp på et normalnivå. Det fuktige været skapte imidlertid litt problemer slik at markedet måtte suppleres med importvare. I enkelte distrikter var det periodevis vanskelige opptaksforhold for løk. På samme tid var importprisene lave slik at prisen på norsk vare ble presset ned. I september bidro fint vær til bedre opptakingsforhold for løk og selv med konkurranse fra importvare holdt prisen på norsk løk seg stabil. I slutten av september ble sesongen for bunteløk avsluttet fordi "greset" ikke lenger holdt tilfredsstillende kvalitet. Utover høsten var løkmarkedet stabilt

med jevne tilførsler. For småløk var markedet mer turbulent med prispress fra import. Det ble importert småløk fra Tyskland, Danmark og Sverige.

Lagertellingene per 1. november og per 1. januar viste at det lå mye løk på lager. Det var en økning i lagrene fra året før både for kepaløk og rødøk. Ut fra lagerbeholdningen vil det være norsk løk på markedet til ut på sommeren 2011. Lagertallene viser også en betydelig økning i rødøk, som nå utgjør ¼ av kepaløken, og blir stadig mer populær.

Hvitkål

Ny norsk hvitkål kom på markedet i mai 2010. I juli var det et godt salg av tidligkål og relativt lav pris. Gjennom juli var både tilførsler og priser stabile, samtidig som det i enkelte distrikter var mye varer som ga et press i markedet. I midten av august økte tilførslene, markedet var turbulent da det ble solgt kål veldig billig fra produsenter uten leveringsavtale med grossistene. Som følge av store avlinger og prispress falt prisen i august. I september var det mange kvaliteter og størrelser i markedet, leveringsviljen var stor og prisen holdt seg veldig lav. I midten av september var tilbudsaktivitetene på hell og mengdene gikk ned. Med avsluttet fårøkålsesong gikk mengdene ytterligere ned og utgjorde bare 1/3 av forbruket i de største forbruksukene. Dette gjenspeiles også i prisen som gikk opp mot målpris. I november var salget av kål stabilt fram til omsetningen økte frem mot jul. Lagerbeholdning er omtrent 20 prosent høyere enn året før. Med et normalt lagersvinn forventes det å være norsk kål tilgjengelig helt til oppstart av ny sesong.

Gulrot

Buntegulroten kom på markedet i slutten av juni, og det var lagret gulrot i omsetning frem til ny vare var tilgjengelig. Gulrot har generelt hatt en god kvalitet hele sesongen. I slutten av juli gikk salget av buntegulrot dårligere, mens det ble solgt mer kilovare. Gjennom august og september var tilgangen og kvaliteten på gulrot god, og salget bra. I begynnelsen av oktober var omsetningen litt lav og det minket på buntevaren. Flere distrikter var godt i gang med opptakingen av gulrot og mye var allerede på lager. Markedet for kilovaren var stabil med jevne tilførsler og priser. Det var også en del billig importvare på markedet, men dette forstyrret ikke den norske omsetningen. Lagerbeholdningen av gulrot er på nivå med de

to foregående årene. Kvaliteten er jevnt over god, og salget er stabilt på et høyt nivå. Det ser ut til at lagrene av gulrot er godt tilpasset behovet i denne sesongen, slik at det også i år vil være norsk gulrot å få frem til ny norsk sesong.

Poteter

Norske potetene kom på markedet i starten av juni, prisen var høy og mengdene moderate. I midten av juni økte tilførslene og prisen gikk ned, samtidig som lagringspotetene tok slutt. Fra uke 26 var tidligpotetene målprisvare og etterspørsel og tilførsler økte. I begynnelsen av juli var kvaliteten på norske tidligpoteter dårlig og salget labert. I midten av juli ble det omsatt rundt 1 200 tonn tidligpoteter i uka. I begynnelsen av august falt målprisen, og noteringsprisen fulgte prisnedgangen. Mot slutten av august var tilførslene oppe i over 1 400 tonn i uka. I september var det god tilgang til norske poteter. Omsetningen holdt seg stabil gjennom september og det var flere potetvarianter på markedet. I midten av oktober var det litt uro i markedet med noe undersalg. I begynnelsen av november var leveringsinteressen stor. I desember økte omsetningen og kvaliteten var bra. Det var imidlertid kaldt i distriktene og det var i en periode vanskelig å få ut nok fra lager. Utfordringen lå i omlasting og transport av poteter i cargobiler som ikke var godt nok isolert. Det er lite konsumpoteter på lager og det har vært spesielt lave avlinger i Nord-Norge. Ut fra lagertallene forventes det å være norske lagringspoteter i omsetning fram til april/mai 2011. En ser en tendens til økt etterspørsel og økende salg av importerte spesialpoteter som Amandine. Disse importeres gjennom hele sesongen og er i konkurranse med spesielt mandelpoteter.

FRUKT

Årets fruktsesong var preget av den kalde vinteren og våren som ga reduksjon i avlingene på grunn av ødelagte frukttrær. Den sene våren ga en forsinket sesongstart med opptil 2 uker.

Epler

Norske eplene kom på markedet i uke 33. Mot slutten av august kom det økende mengder og flere sorter. Sesongen kom i gang senere enn vanlig. Spesielt på Vestlandet var det opp mot 14 dagers forsinkelse. I september var tilgangen god og mange sorter hadde flott kvalitet. Det var imidlertid også en del små og

umoden vare å se i butikkene. I uke 38 var det full markedsdekning med norske epler. I oktober økte salget av norske epler og kvaliteten var bra. Utover i sesongen var det Aroma av meget bra kvalitet som dominerte markedet. I november var det noe uryddige forhold i en del forretninger, hvor norske og importerte epler ble blandet sammen i kasser uten sorts- eller opprinnelsesmerking. Mot slutten av november gikk omsetningen av epler ned, etterspørselen sank til tross for god kvalitet. Salget stagnerte, og når tollbeskyttelsen falt bort 1. desember var det markedet som styrte prisen. Det var fortsatt en del epler igjen 1. desember, hvorav det meste gikk til press. Den totale epleavlingen var på 7 585 tonn, omtrent 300 tonn mer enn i 2009, men også 25 prosent mindre enn det gode avlingsåret 2008. Av årets avling ble omtrent 350 tonn klasse I epler levert til fabrikk, slik at konsumomsetningen ble på vel 7 000 tonn.

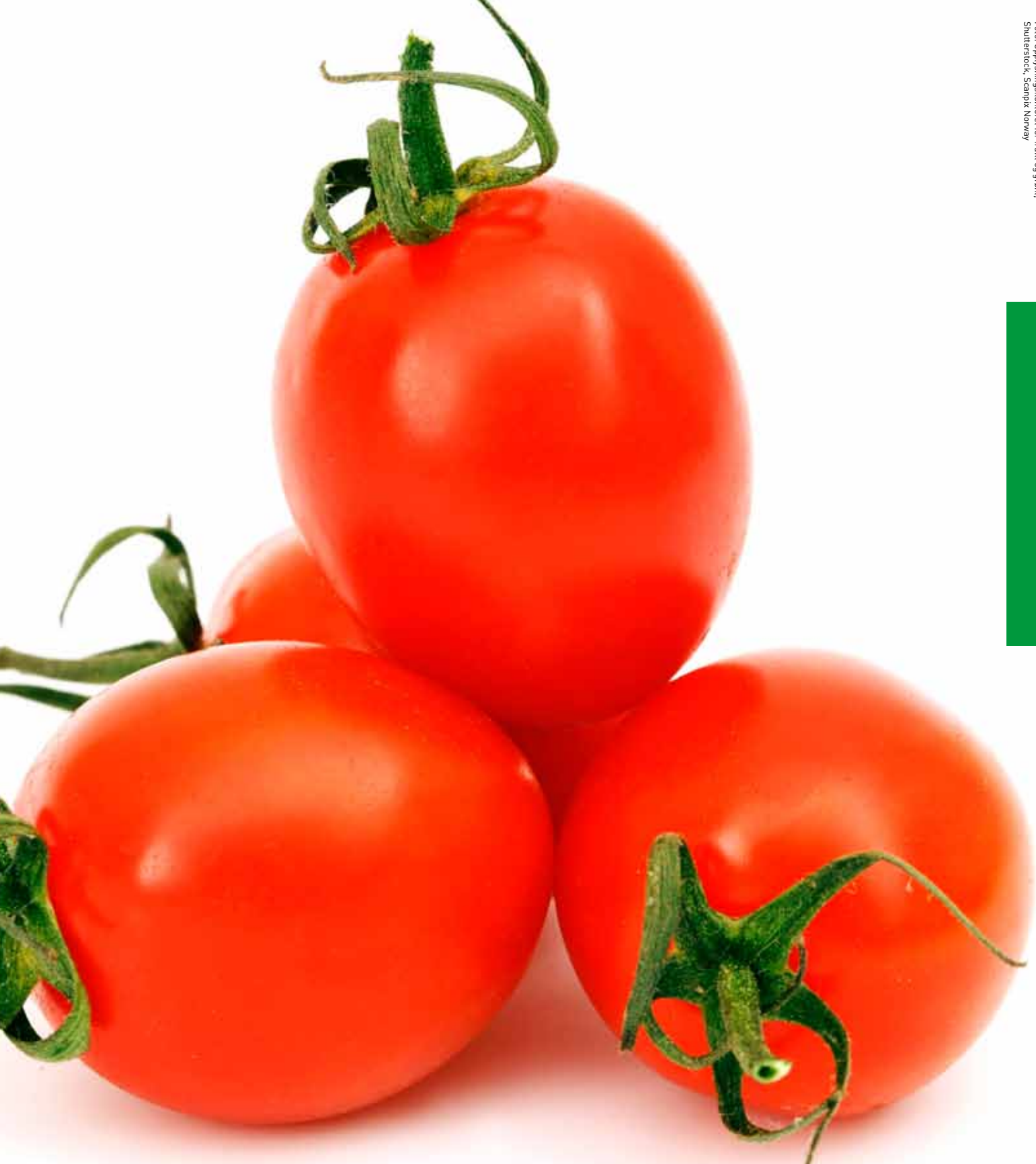
Pærer

I uke 39 kom de norske pærene på markedet og flere sorter ble tilbudt, men allerede etter to uker var årets pæresesong på hell. Den kalde våren reduserte årets pæreavling. De to foregående årene har det blitt levert en del pærer til fabrikk. I år ble det levert lite til fabrikk, men likevel ble kvantumet til konsum mindre enn i fjor. På slutten av sesongen ble det omsatt pærer av sorten Ingeborg av meget flott kvalitet.

Plommer

Sesongens plommer var på markedet i uke 33. Mot slutten av august økte tilførselen og det ble tilbudt flere sorter. Det var gjennom sesongen stor etterspørsel etter norske plommer og man klarte ikke å dekke etterspørselen. Kjølilig vær på Nord-Vestlandet ga en sen plommesesong som var over i oktober. Kvaliteten har vært gjennomgående god, noe ødelagt av frost og hagl. Hovedtyngden av de norske plommene omsettes i 750 grams kurver, og en ser klart et potensial for økt plommesalg. Den totale avlingen var på 1039 tonn, mot 1053 tonn i 2009.

SMARTE VANER
OPPLYSNINGSKONTORET
FOR FRUKT OG GRØNT

FGS

Frukt- og
Grønnsakgrossistenes
Servicekontor

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

nielsen
.....